

سندریز لسماں

PRESENTED BY

PUKHTON.NET
پختون نیٹ دا بیب پت

عبدالحکیم روغانی

**DISTRIBUTION OR COPYING IS STRICTLY
PROHIBITED WITHOUT WRITTEN PERMISSION
OF**

د کتاب ٿول حقوقنکی په حق کتبی محفوظ دی

سندھیز احسان	د کتاب نوم
عبدالرحیم روغانی	لیکونکے
فضل ربی راهی	ناشر
نادر شاہ/سیراج	كمپوزنگ
، ۲۰۰۹	ورمیئے خل
یو زر	شہر
ضیاء پرنترز پیپرور	د چاپ خای
200/- روپی	بیه
تائلن: مراد آرتست مینگورہ سوات	
بشكريه رشید بت صاحب اسلام آباد	تائلن خطاطی:

درکونه:

يونیورستی بک انجنسی پیپرور
 سید بک سیلرز حیات مارکیٹ متہ (سوات)
 عثمان بکسلرز زمان مارکیٹ متہ (سوات)

ترون

په پښتو ادب مئین زما شاگرد او دوست شپر زاده
 ساجد صېب چې د سخري سوات او سېدونکۍ دے د
 بنه خیالاتو شاعر او نثر نگار دے زما د دې کتاب د
 چاپ کولو ټول مشکلات پې په خپل سر واختسل زما
 سره د هغه د شکریې ادا کولو د پاره هیڅ نشته علاوه د
 دې نه چې د دې کتاب ترون د شپرزاده ساجد صېب په
 نوم او کرم

روغانے

نغمہ گر

زما پیر، زما استاد بناغلے عبدالرحیم روغانے د پښتو
 شعر و ادب د مئینانو دپاره اوس خە نومے یا نا اشنا نوم نه
 دے د پښتون خوا په لروبر او عوامو خواصو دواړو کښې یو
 شان مقبولیت او شهرت لري بلکې ھنې شعرونو خو یې اوس
 باقاعدہ د متلونو شکل اختیار کړے دے

د ستائیلی تخلیق کار "نوی نغمہ" هم د هر پښتون د زړه
 د رباب په تار غږیدلې ده او "خوریدلی احساسات" یې هم د
 تول پښتون قام په ژوبلو ژوبلو زړونو لکه د پهی لګیدلی دی
 نومورے د شعر وئيلو په هنر پوره پوره لاس برے لري
 د خپل بې کچه تخلیقی قوت، فراخه لوستې، ژوري مشاهدي
 او شاعرانه مزاج په زور یوې عامې خبرې له دومره عالمانه
 رنگ او شاعرانه خوند ورکوي چې لوستونکې ورله بې ساخته
 په داد ورکولو مجبوره شي

"سندريز احساس" د دي سپيئخلى شاعر دريمه شعرى تولگه ده. لكه د نور كله دا حُل هم دوى خپل ژور، فلسفيانه فکرونە او كوتلى شاعرانە خيالونه په چېره هنرمندی او شاعرانە چابکدستی سندره کړي دي او د "سندريز احساس" په شکل کښي يې د پښتو د شعر و ادب جولي ته یو چونګ نوري اصيلي او رنبي ملغاري وراچولي دي

په چېره مېينه

عطاء الله جان (ایدروو کېت)

سيدو شريف، سوات

نېټه: ۱۴ اپريل ۲۰۰۹ء

د دی دور شاعر

عبدالرحیم روغانی د دی دور یو نابغہ روزگار شاعر
 دے د دوئی هر شعر په مزغو براہ راست اثر اچوی او د
 اوریدونکی په ذهن د هغی تاثر تر ڈپرہ وختہ پوری قائم وی د
 دوئی په شاعری کبنسی افاقت دے او خکھ دی ته موں په
 صحی تو گه ژوندی شاعری وئیلے شو.

د روغانی صبب نوی شعری تولگہ د "سندھ ریز احساس"
 په نوم خپرپڑی د دی نه وراندی د دوئی دوہ شعری تولگی
 مخی ته راغلی دی چې لوستونکو د هغی ڈپرہ پذیرائی کړي
 دا اوسمی شعری حالاتو په زړه پوری عکاسی شوی ده. د دوئی د شعر
 خوبی دا ده چې دا ڈپر ساده ولې انتہائی پُر اثره دے او خینې
 شعرونه یې خو د خپل ساده اسلوب او ژور فکر په وجه د
 ضرب الامثال درجه لري. زه روغانی صبب ته د پښتو د
 موجوده دور د کلاسیک شاعر په نظر گورم او یقینا چې پښتو
 او پښستانه به په راروان وخت کبنسی په روغانی صبب فخر
 کوي.

فضل ربی راهی

۱۵ اپریل ۲۰۰۹ء

الله چغه د تکبیر د حیدر را
 توان موقع د حق بیان په منبر را
 چې پرې زړونه کړمه موم د سنګدلانو
 په ګفتار کښې مولی دasicی اثر را
 چې د وخت جبر برداشت کړمه سبحانه
 د فولادو راله زړه او خیگر را
 چې پرې اورسم د حق اعلى مقام ته
 لویه خدایه د خیال دasicی وزر را
 چې دیدن د صداقت اوکرم کريمه
 د زړه سترګو له مې دasicی نظر را
 چې پرې رد کرم نظرې د ګمراهانو
 علیم ذاته فکر دasicی ژور را

روغانې دې د کرم په انتظار یم
 الهی د خوشحالی یو خبر را
 ۷ جولائی ۲۰۰۴ء

چې مشیت د اللہ خوند راورو
په خاورو گتپو کښې ئې ژوند راورو

دا تقدیر نه دے نو نور خه دی اشنا !
چې چاله تخت چاله ئې کند راورو

د یوی مور نه شہزاده اوزبېد
بلی نېستمند او حاجتمند راورو

د شعور ګل د آرزو تخم اوکرو
بیا دغې تخم ارزومند راورو

چې ئې فساد د آزادی اولیدو
انسان خپل خان له قېدو بند راورو

اوں می رواج د دُبُمنی سره شو
کور ته می شر چی شرپسند راورو

چی له مغرب ئې خېر خواهي غونبتله
ھغه اوچت سر ئې زورىند راورو

زړي دنيا ته دغې نوي دنيا
اے روگانيه خومره ګند راورو

۱۹۴۰ء گست

دات پښت

درون تن کنپی مشغول یم نور او زگار بھر ته نه یم
 چې کوم ٿائی یم هلتہ نه یم، هلتہ یم چې چرتہ نه یم
 دیدن هسپی دے وپریا دے د خیالونو په دنیا کنپی
 چې دا هسپی گودر شتہ دے، تلے بل گودر ته نه یم
 د اخلاقو بنائیت غواړم چې دا حُسن حقيقی دے
 پدی وجہ هیڅ محتاجه زر، زرگر، زبور ته نه یم
 تاج د جبر علامت دے، هم پدی مې تری نفرت دے
 په کوم سر چې د غنه تاج وی، سرخم د اسی سر ته نه یم
 زه له خپله ٿانه غواړم که راحت که خوشحالی ده
 چې خوددار یم نو په طمع د بل هیچا در ته نه یم
 هسه زیار به مې رنگ راوړی، خو افسوس زه به یم خاوری
 لکه شمع د شپی سوزم خو به بیا سحر ته نه یم

د یو زره د پاره زرونه چې چقیری مپدہ کېږي
 رو غانے د کتو اهل د دنیا منظر ته نه یم

ها ئيکو

شو خوشامد مو روایت سپېخلى
اوسم پئه نوم غت تە زنده باد وايو
يۇ مۇرددە باد د زنده باد د لاسە

ها ئيکو

لە جىنگە تختم بزدىي كۈومە
دا پدى نە چې گوندىي مې بە شەمە
خو ددى وېرى چې خوک مې نە كېرمە

په لالچ دې نه غولپرم، تول همخیال دې ستا خبر شی
ما خود دار ته ستا په شکل هر یو دروند د مچ وزر شی

مُوتازی مې جو گه نه ده، چې مې تاته په سلام کړی
دوسته غر به په غر ورشی نه خوشحال چې په تا در شی

30/8/2004

که د ستر ګو مینځ کښې پروت د پوزې غردے
خو بیا هم ندی جدا یو ئې نظر دے

چې نظر لری دا قوم به جدا نه شی که خه مصر
کښې آباد خه په کاشغر دے

16/05/2005

حقیقت ته چې مې فام شى، لاس مې اوزى د هر کاره
يم ژوندے د خە د پاره، کووم ژوند د خە د پاره

زە د خە پە انتظار يم، خە زما پە انتظار دى
پوهه نە يم چې به خە وى چې لا پس لە انتظارە

آخر خە به ترینه جور کرم، زە پدې ھم نە پوهیزدم
کە مېوی د خزان راورم، خوشبویانی له بهاره

دا هر خە وينم فاني دى، زندگى عارضى خىز دے
نو دنيا اوگنیم خنگه، خوشگواره مزیداره

مايوسى لویه گناه ده، روغانىيہ توبگار شە
چې دا نور جهان پري درومى تە ھم خە پە دغه لاره

مغرب به ولې په قومونو حکومت نه کوي
چې ئې د علم هنر زيار ته ادامه ورکړله
د خیال دنيا ئې تش په خیال پوري محدوده نه کړه
بلکه هر خیال ته ئې د وسپنو جامه ورکړله

24/9/2004

پښتو دا تېب

له خفگانه مې د مخ زیرے زياتيري
چې د خلقو خهري ويئم زيرې زيرې
دا منم، شى به سپرلے ګلان به ګل شى
خو مرگى به رانه پوزه وي پرپکړې

24/9/2004

چا درلہ چرپی په زرہ راکبسلی دی جینی
اوښکي دی په سترگو کښي نیولی دی جینی

ڏپره سرگردانه پرپشانه پئي
زرہ که دی غلبیل دے خو خاموشه له حیا نه ئې
تئه جور په سوره کښي د دېنمن کور ته روانه ئې

شونپي اسوپلو درلہ سپزلى دی جیني
اوښکي دی په سترگو کښي نیولی دی جیني

وايده دقاتل رواج د کوم غشى بنکار شوي ئې
دا د چا د جرم په سزا کښي ازار شوي ئې
يا خو جور بدلت کښي د خاروي شان پکار شوي ئې

پت پت دی په خپل نصیب ژرلی دی جیني
اوښکي دی په سترگو کښي نیولی دی جیني

يا خو دی تپه کبپی د زرگی آرزو چپرلی ده
 يا دی په سندره کبپی د چا قصه وئيلی ده
 دومره خبر نه وي چې دستور دی خوله تړلې ده

ستړگی هم رواج درله ګندلی دی جیني
 اوښکي دی په ستړگو کبپی نیولی دی جیني

ستا په محرومی د انصاف عدل روح ژرا کوي
 ستا په حال حساس زړونه ماتم او واوپلا کوي
 خپل حق دی نصیب شه روغانے درته دعا کوي

ستا حقوق ظالم دوړ تروپلی دی جیني
 اوښکي دی په ستړگو کبپی نیولی دی جیني

۱۳ اگسٹ ۲۰۰۴ء

چې غلامی په زور شور اوکړي د نفس
ډېر خلق دasic آزادی غواړي
يم د انسان عقل سليم ته حیران
مرګ له روان دے زندگي غواړي

17/9/2004

DUKHTONET
د دلپخت

لړه پوهه په ډېر کار شي راوستله
دے بي علمه منزدے خو جاهل نه دے
خر ذهین دے خو تجویز نه لري سر کښې
علمیت دده منم خو عاقل نه دے

13/10/2000

وروکوالی نه چې اووتم هوبنیار شوم په ژرا شوم
 د بنکلی خوب په نیمه کښی بېدار شوم په ژرا شوم
 ساتلے ناپوهی ووم په دردونو کښی بي دردہ
 د وخت په بي رحمى چې خبردار شوم په ژرا شوم
 بناست نه قبلوله مې د سوو شوندو مینه
 د داسې محرومۍ چې کله بنکار شوم په ژرا شوم
 خوانی مې ژوبل ژوبل شوہ آخر شوله شهیده
 سپین گیرے ئې حاضر چې په مزار شوم په ژرا شوم
 ژرا مې وه د غريو په سختو متيو رانیولي
 چې نور د زور زغملو نه ناچار شوم په ژرا شومکه
 ژوند غواړم قتلیږم که ئې نه غواړمه مرمه
 په دوہ کښی خوار اټاله راحصار شوم په ژرا شوم

د پوهی خورو لو مې جهاد وه روغانیه!
 حیا نه پکښی کله چې اوزگار شوم په ژرا شوم

ورک مې حلول ورسه ورک شومه
سپک مې درنول ورسه سپک شومه
ما بوتلل سحر ته دا د شپې خلق
دي لړ کښې پخپله بناپېرک شومه

14/10/2004

PUKHTONET دات ټپ

هیخ اثر چې ئې په ذهن په زړه نه وي
داسې نمونځ ګورے کول لویه ګناه ده
چې نه صبر نه تقوی وي په روزه کښې
له خورلو ئې نیوں لویه ګناه ده

19/10/2004

مسلمہ ! چي د وخت قدر دي نه وہ پېڙندلے
نو داسي وخت دي اوليدو چي تا نه وہ نيدلے

قومونه هلي خلي کپري سياли کپري بره خيرى
تئ پروت ئي په جمات کنسى په خلوت کنسى غزپدلے

دانش

گنلى چي دي سائنس تيڪنالوجى لھو لعب دي
خود گرخه زما وروره شرمپدلے زيانپدلے

اعمال او عبادات چي دي خندان دي پرمختگ ته
کېدے شي چي قرآن دي صحیح نه وي اورپدلے

طاقت چي دي د چتى دے گوانپېږي کته باز ته
نو خود به پروت په زمکه ئي شلپدلے پرزپدلے

چې تلي په نېغه کربنې نو زوال ته خنګه لاري
لړ اوګوره چې بل خوا خو تري نه ئې اورېدلې

خدائي يو، رسول دي يو، کعبه يوه ده ته يو نه ئې
هم دا داسي نکته ده چې پري ته ئې خوېدلې

جائزي لاري چاري او محت چې ئې مل نه وی
حالت خپل په دعا یواخي نه شی بدلېدلې

غلمان که نه وی خیر دے مستی حوري درنه غواړي
اے خدايه روغانې په دنيا ډېر دے پسخېدلې

۹ جولائی ۲۰۰۴ء

ها ئیکو

زء چي خه وايمه ربنيتيا وايمه
د بل خبره هم ربنيتيا گنمه
دغه سبب دے چي تپروؤزم مدام

24/12/2004

PUKHTONET
دانش پخت

ها ئیکو

جنگ، دبسمنی قتل می کرے نه دے
بدل د ظلم می اخستے نه دے
خوک راته حکه لا پښتون نه وائی

2/1/2005

چل د ملاقات صنم له نه ورخی
 پښی مې نوري دغه چم له نه ورخی
 خه کړي پېغلتوب مې چې خوانی لاره
 یو موسم خو بل موسم له نه ورخی
 دي د ژوند کتاب کښي بې د ميني نه
 نور سبق دُرخو ادم له نه ورخی
 سوزی پروانه مدام په یو چراغ
 دا ئې وي تقدیر دویم پله نه ورخی
 خوک چې وي بېغمه نو غمزن به وي
 غم ورله ورخی چې غم له نه ورخی
 خه ولیکم وخت بې دمه کړے یم
 گوتي مې والله قلم له نه ورخی

رقص د بنکلو، جام او روغانیه ساز
 بس زړه مې ددي نه کم له نه ورخی

۳۰ اکتوبر ۲۰۰۴ء

بل خائي کښې ازادئي که د ژوند هر یو ډگر ته خې
خپله دي مرضي ده که دننه که بهره ته خې

دلته که ايله غوندي د کربسي نه بدل شولي
خدائي به دي معاف کړي خود خلقو نه به چرته خې

27/2/2005

PUKHTONET
دانش پخته

د زور دور مې شو ختم، هستي هم رانه په تلو ده
د پرون مېخانه لاره، سیال د نن مېخاني نه یم

بُودا ذهن مې ددې وخت سره زغل کولې نه شي
زه په دي زمانه یمه خو ددې زمانې نه یم

11/5/2005

کله چې ورگه د بىکلۇ بىكلىو پە مەھفل شمە
 تۈل ارزو ارزو ارمان ارمان غزل غزل شمە
 خور پلۇھ غوندۇ شە چې لە مەخە ئې اوئر واخلمە
 دغە مى ارمان دە چې ئې تۈر اوئر بىل تە بىل شمە
 ستا تصویر چې گورم لەكە وينم آئىنە كېنى خان
 گل چې بىكلىو وە سە پە نزمو شوندۇ بىكلى شمە
 اغونىدم صبا لە چې د خىرو خاوارو خىر لىباس
 نىن بە خە خوشحالە پە بخەمل او پە ململ شمە
 ما د خان پە مىيىنە د خېلى خان دېنىمى كېرى دە
 نور خلق بە خېلى كرم كە پە صدق د خان خېلى شمە
 وخت د وصال راشى خۇ قىمت لە كومە راۋىرمە
 دوى ادل بىدل شى كله زە ادل بىدل شمە

مىست شەم روغاڭى د چا پە شوخ او مىستانە نظر
 ورگ چې ئې د زىلفو پە خىنگل شمە پاگل شمە

میشت بازار کنیپی شوم خو زه بازاری نه شوم
د بازار له هر کردار مې نفرت اوکرو

با وجود مې د ذاتی خو گناهونو
د یو غوث وئيلو خان ته جرات اوکرو

28/11/2005

PUKHTONET

هم پردي به درله سر میده میده کړي
چې ته خپلو ته بسامار شي منګرې شي

خو خپل ورور، عزيز او دوست ته ګيدر نه شي
په الله مې دي قسم وي که زمرے شي

15/4/2005

شپه او بده په او ده نه وی دا خو وی بنیاندی او بده وی
په مرپو زر کاله که تپر شی یو ساعت ئی عمر نه وی

ژوند د خر جہنمی دے مگر خر ته احساس نشته
بینا ڙارپی په تیارہ کنیں نایینا پکنیں خنده وی

هم هغه ازادی غواپی، چې واقف له آزادی وی
خه ارمان د ازادی کړی چې بندہ څوئے د بندہ وی

هغه ژوند ورپکنیں نه وی کوم چې ژوند گنلے کېږي
که وطن لکه جنت وی خو نظام چې ئی گنده وی

اللهی داسې روح را کړې چې رو حونه مو ژوندی کړی
مُونږه داسې خلق مه کړې چې تشن روح باندی ژوندی وی

رو غآنیه! داجنون دے که جنون پسی جنون دے
چې تپنکونو سره جنگ کړی او په لاس کنیں ئی لیندہ وی

نومبر ۲۰۰۵ء

نزاکت سره سختی کئے بنائیدلے
د بچو او بسحُو ٻي ۾ به کېدلې

د سختی او نزاکت خورڊه رشته ده خو په خپل
ذات کينسي تضاد نه شی منلے

8/3/2005

ورک دې دا ڙوندون شی بنادي نه لري
غم نه پکنسپي هیڅ وزگار بدء نشته

وخت په ڙوندانه باندي مور کړے یم
چا وي چې په عمر مر بدء نشته

15/4/2005

معاش له هر خوک خپل اوزار ساتی
 پارو چې ځان ساتی نو مار ساتی
 بادشاه د خپلی بادشاهی د پاره
 نوکر عسکر وسله تیار ساتی
 نواب د خپل غم نه بېغمه نه دے
 غله او رهزن ساتی لوتیمار ساتی
 خدائی مزاج لری دا بعضی غتیان
 چې خوک ئې دوست وی هغه خوار ساتی
 مغروف سړی سره یاری بنې نه ده
 خوک ځان له خله دویم پلار ساتی
 راشه زمونږ د قام مقام اوګوره
 هر خوک د بل په کار کښې کار ساتی

د اولس دوسته شاه زلمو په طمع
 روغانۍ ناست ده خوشې لار ساتی

چې مې حاسده، ورور دنبمنه قافله اولیده
والله د سرو ډډهارو ګګ راته قجيئر بسکاره شو

ما د مالدار ظلم ژاره، غريب نه نه ووم خبر
چې مې شادو اوليدو، یګ راته قجيئر بسکاره شو

20/6/2005

پښتو دا پښت

ورته په غور او په فکر يمه
چې ناصح ما سره دا چل خه کوي

خپل خان ته يو خه، ماته بل خه وائي
پخپله يو خه، په ما بل خه کوي

20/6/2005

کله چې مې روح کښې مستى راشى او خوشحال شى
 زر د فلسفو دې گډووپو ته مې خیال شى
 برخه د يو بوتى د وجود وي بل څه نه وي
 حُسن د يو لال چې ئې نصیب شى کوتى لال شى
 اصل کښې جلال او جمال يو نه دى جدا دى
 مل چې ئې جمال شى نو جلال هله جمال شى
 خدائې مرکب نه دمې که صفات ئې هزارها دى
 دا خو په نقطه خلقت يا دال شى او يا ذال شى
 سپينه هيره څه ده خو د تور سکاره يو ذات دمې
 حُسن چې ئې مسخ شى نو پاتې ئې جلال شى
 خره سپورډي ګوره د بُعدی بنائیست په وجه
 دشتې عظیم غرونه دی خو بدر يا هلال شى

منفي چې شاهى له نورجهان شى پاتې نور شى
 بیا ئې روغآنی غوندې ډېر تږی د وصال شى

ته چې د نیکۍ او د بسېگړې بنائیست نه لري
بیا خنګه د بل نه جام د مینې لبالب غواړې

دلته کښې چلیرې د علت او د معلول قانون
څومره بې وقوف ئې ! بې سببې مسبب غواړې

21/8/2005

ددې پسمندہ سیمې هر ماشوم د بدې ورځې
سم دم د یو یتیم او د یسیر پشانتې وي

وی تنګ د محرومې نه خوازهار کولې نه شې
زمونږه دبچو ژړا د ویر پشانتې وي

15/8/2005

خه ساده دوران وه نه بینکونه وو نه پنگي وي
نه پکنسبي دروغ وو نه آرنگي نه دورنگي وي

نه ناقراری وه نه غمونه وو د نن په شان
هر خوا اطمینان وه خوانی چستي نري دنگي وي

غت غت محلونه بنگلي نه وي خو جونگپري وي
كار د ديدن بنه وه د کورونو کوخي تنگي وي

ساګ، سوکرک، شوملي، بې، غوري، کوچ هر خه بېسياره وو
دوه يا درې غوا، مېخې به د هر چا کره لنگي وي

ژوند وه روغاينيه! ساده خکه وه تازه تازه
بې سنگاره پېغلى به خوشرنگي وي گل رنگي وي

۱۲ مئى ۲۰۰۵ء

چې دې خه رنګ چاپېرچل وي بس هم دغه به دې رنګ وي
د ماحول اثر ثابت دے په حیوان او په انسان کښې

اے نا پوهه : دهغه نه کلى واله مينه غواړې
چې پیدا شی په بازار کښې او زلمې شی په دکان کښې

4/9/2005

چې مذهب ئې بادری دلاوری شی
خود په خپلو کښې یو بل ته شنه زمری شی

امتیاز د قوم چې تشن په شجاعت شی
په خپل کور کښې د اغيارو کندۍ د شی

9/9/2005

تپر د چا چې په دنیا د عمر وار شی
دا عزیز وجود ئې خاوری شی غبار شی

چې ژوندے شی نو سپرلی ئې عارضی شی
خوک چې مر شی تل تر تله پرې بهار شی

د بې خوندہ ژوند نه خوند د مرگی بنئه دے
خو هله که دا ژوندی پرې خبردار شی

پس له مرگه دې دوستان نه پکاریزې
البته ټولې دوستی به دې پکار شی

په مزار مې د دعا گلان خواره کړئی
پدې ګلو به مې ګور ګل و ګلزار شی

چې قصور د بدمسټی راته معاف کړی
روغانے به د هغوی شکرگزار شی

یکم اپریل ۲۰۰۵ء

یم د وخت عظیم انسان ته حیرت ورے
چې د یو انسان خوراک د بل بدن دے

یو سلگی وھی مُری بل ئې جب ته غل وی
د یو تن حنکدن بل له امدن دے

12/11/2005

خه به بنه کارونه اوکړي چې دولت ورسه نه وی
په غربت کښې ایرې خاورې د ایمان پهلوانی شی

مال دولت خو یو طاقت دے د ایمان ارمان پرې سر شی
دا ایمان خه ایمان نه دے چې تل پاتې ارمانی شی

10/5/2006

زرۂ مੈ مور دے لہ دنیا نہ دا مقام د خون خورو دے
 دا ھنگل د شرمخانو، د بازانو د زمرو دے
 چې په شا گزاری لتبی، او د مخ په لور چیچل کپری
 تجربی نه پس به وائی دا محل د داسپی خرو دے
 د او بو مخلوق چې گوری، د یو بل په غوبسو پائی
 په هر بحر کبنسی دننہ، دغه اور په غر غرو دے
 دُنیا هغه عدالت دے چې انصاف و رحنسی صاف وی
 هر یو سست ورپکنسی تبزدے، هر یو تبز ورپکنسی رو دے
 عشق په روح کبنسی نظر بند دے، یا ئی قتل په نصیب دے
 پتنگ جل، بوراسکارہ دے، بلبل سور په وینو سرو دے
 اظہار منع دے د حُسن، قیداو بند ئی مقدر دے
 ٿنگ طوطی چې بندیوان دے، داسپی عمر د خارو دے

له زرّاتو چې پیدا وی، رو غانیه دا ئی حال وی
 هر یو تن زری زری دے، چې جو پشوئے له زر دے

پوخ ايمان به دي هله په پاک سبحان شى
چې اول دي په خپل خان باندي ايمان شى

په الله به دي ايمان خنگه مضبوط شى
چې په خپل ذهن او عقل دي گمان شى

7/6/2006

دليپ داپ سب

دا د مرگ کيفيت هم خه عجبيه وي
شعور ورک شى پېژندلے جهان ورک شى

د افسوس مقام پدي نه دے ملګرو
چې خان ورک شى افسوس ورک شى ارمان ورک شى

27/12/2005

دم په دم سړے هونسيار شی، چې تکري په دم په دم خوری
 د آدم قيصه خوند او کړي، چې آدم کله غنم خوری
 ژوند عمل رد عمل دئ که د بنسه وي که د بد و
 چې غم نه خوری غمئي نه خوری چې خوک غم خوری خودئي غم خوری
 دغه ژوند دئ چې فانی دئ چا باقى نه مطمئن کړو
 که د جام دور چلیږي که چورلک پکښې چلم خوری
 د بپدار احساس په وجه انسان بیل دئ له وحشی نه
 نور خوفرد خوراک په لاس خوری او هاتئي ئې په خرتم خوری
 دا دیندار دا ئې ايمان وي چې په سرئي انصاف راشی
 په دروغه بیا قسم خوری او ریښتیا وو ته قسم خوری
 څوانی هضم ماشومتوب کړي، شی خوراک څوانی د ضعف
 ضعیفی د مرګ خوراک شی، هر موسم لګی موسم خوری

خورب وخت کښې روغانیه! چې د خوارو اوښکې وينم
 د چشمانو په حرم مې اوښکې جوش لکه زم زم خوری

سُوچه دیره، سپین لباس، تسبی په لاس کښې
دکاندار دے په بازار کښې ئې دکان دے

ديانت او سريتوب ورپکښې نشه
زما يار تشن د نمونخونو مسلمان دے

6/8/2006

PUKHTONET داټ پېت

د غرور خومره نشه لري په سر کښې
يو پندو غوبنې د خرمني په خادر کښې

په انسان کښې خو هيڅکله پکار نه دے
کوم بد خوي چې موندے نه شى په ډنگر کښې

18/1/2006

شېخه ! تئه د ئان غوندي دا خلق ڈوبول غوارې
 زهه ورتە لامبو او په درياب پوري وتل بنايم
 تئه ورتە رکوع او بیا رکوع نه پس سجده بنسائي
 زهه ورتە قعده او بیا قيام ته نېغبدل بنايم
 تئه ورکوي طمع په اذكارو د تيار جنت
 زهه ورتە جنت په خپلو لاسو جورول بنايم
 تئه ورتە د مينې سبق وائې هسي تش سبق
 زهه ورتە چې مينه زېگوي هغه عمل بنايم
 تئه ورتە د حسن نه د كركي نصيحت کوي
 زهه ورتە د حسن په عظمت شان کېنى غزل بنايم
 تئه ورتە قسمت ته انتظار بنسائي د ونې شان
 زهه ورتە منزل طرفته لار بنايم مزل بنايم

وروره چې دا ستا خيال کېنى به زهه روغاڭىز خەيمە
 هر خە چې تئه بنسائي ورتە زهه ورتە بدل بنايم

هر زنده خپل خپل ماحول ته خوشحاليري
دي کبني هم يو لوپ حکمت د ڈوالجلال دے

د بُلُل او د چينجي په ننداره شه
يو په گلو بل په غولو کبني خوشحال دے

21/1/2006

PUKHTONET دات سب

په کروپونو روپو جور دے، دا زمونږ د بنار جومات
شان شوکت د عمارت ئې، شرموي نور عمارات

دا شاهی محل مسکن دے، د يو داسي شهرزادگانو
چې کوڅه په کوڅه ګرځي، کور په کور غواړي خيرات

10/2/2006

فضا د نن مې رومانی اولیده
ایله مې ژوند کښې اسانی اولیده

د بنائیستونو بازار گرم شولو
ما پکښې ډېره ارزانی اولیده

هم مسخرې کوي هم خولة راکوي
په بُوداتوب کښې مې ځوانی اولیده

خان ئې سنگار کړو د جونګرې خوا ته
په غربی کښې مې خانی اولیده

د هار دانو نه ئې تسپې جورې کړې
د شېخ مې دا بي ايماني اولیده

په نیم نظر هزار توبې ماتوی
يار کښې مې بسلکې شېطانی اولیده

چې پېښورے شال ئې را او خوئیدو
ما ئې د مخ قصه خوانی اولیده

خان به هزار حله قربان کړې ترېنه
که د ساقۍ دې قربانی اولیده

کافره ! شکر به په کفر او کړې
که دې د نن مسلمانی اولیده

لا په دریاب ئې لاهو کړې نه يو
د خدائې مې دا مهربانی اولیده

د نوی وخت هوا تري يورو پلو
نن سرتراپا یه رو غانی اولیده

۳ ستمبر ۲۰۰۵ء

دا قانون ددي وطن دئ چې قانون به ئې وي مات
حقداران پکښې هغه وي چې طاقت وي د چا زيات

د طاقت حکمرانی ده د خنگل قانون چليږي
دلته هره محکمه ده محکمة جنگلات

5/12/2006

PUKHTONET
پښتو دا پښت

فرض په مونږ ده د بدن صفائی
د سر او بېړې د ټول تن صفائی

خو دا خبره هیڅ ممکنه نه ده
تر خو چې نه وي د وطن صفائی

7/8/2006

لارې ارزوگانې مې زړې شولې خزلې شوې
هغه د حوانۍ د لېونتوب قصې مې غلې شوې

نه مابنامې درد او نه سُرور د سحر پاتې شو
تولې رنگارنګه تلوسي مې په پښو شلې شوې

هغه سَوِي سَوِي او د سوز ڏکې سندري مې
اوسم په مرثيو کښې د يادونو مې بدلې شوې

هائی نصیبه ! مرې که مې لمبې د ارمانونو شوې
زر پسې لمبې د محرومیو راته بلې شوې

ژوند که هر خو تریخ وی خو چې تېرشی نو بیا خورد لگې
څه بدرنګه تېږي زمانې راته نن بسکلې شوې

کرے می د عمر ڈبر مزل دے ستپے شوے یم
لندہ راتہ منزل شولو او لنڈی می مزلی شوی

شپہ او ورخ دوہ پلوونہ دی د ژرندي ورہ کوی تنی
خہ د غم سندري خہ نغمی او خہ غزلی شوی

زر کہ جواہر دی تول له خاوری زبپدلي دی
خہ خاوری به بنیہ شپی دغه خاوری کہ دی خپلی شوی

داسپی می دے ژوند چپی نہ ائی زہ هنم نہ ما منی
خود می د زرگی غوبنستنی تولی نامنلی شوی

زرہ می روغانیہ لکھ سوات یتیم یسیر شولو
ژوند پکنی اور واخستو تالا پکنی خنگلی شوی

۱۸ ستمبر ۲۰۰۵ء

صداقت بعضی یو وخت کښې صداقت وي
بیا هم دغه صداقت شی مردود وروستو
دا اسلام نه وہ دا عشقِ مجازی وہ
چې ایاز ئې کړلو ورلاندې محمود وروستو

9/4/2007

پښتو دات پښت

وزیران زمونږ هغه دی، کوم چې زر کاله پخوا وو
هغه وخت نه را په دېخوا، مو موندلے سُرور نه دے
شهنشاه مو هم هغه دے، خوی ئې نه دے بدل شوے
صرف فرق پکښې دادے، چې دده نوم تیمور نه دے

13/5/2007

که آئينه کښي یاره خان جورووم
 والله چې ستا د پاره خان جورووم
 ستا د مئين زړگۍ د پاره اشنا
 په ورخ کښي خو خو واره خان جورووم
 صبر کوه پیاله لا جوره نه کړې
 زما ساقۍ نکاره خان جورووم
 ګلونه راواړه رنګا رنګ ګلونه
 کوه تادی مالياره خان جورووم
 چې مې قصه ورته رنګينه اوکړې
 ايسار شه لړ ريباره خان جورووم
 د خپل بنائست غرور ژوندے ساتمه
 خکه خو بې اختياره خان جورووم

کله چې خم د روغاني غېږې له
 اکثر په لاره لاره خان جورووم

يکم اكتوبر ۲۰۰۵ء

نظریه که د قرآن ده، یا که فکر د ڈارون دے
قابل نه دی په انسان کنېی د کم اصل د اصیل
اے د وخت گمراہه خلقو! تاسو ولی هغه وايئ
چې تصدیق له ئې موندلے په دنیا نه شئ دلیل

15/5/2007

PUKHJONET داپ پېښت

ستا د کاجلو، د سُرخى په سبب پوهه یمه
خو پوهه نه یم قصه خه راته په حال کنېی کوي
په تصور کنېی دي تصویر په تصور کنېی وينم
زما په خیال کنېی ته هم ژوند زما په خیال کنېی کوي

8/8/2006

ستا خوردو خوردو خبرو کبنسی معصوم غوندی انداز
 یو رباب په زیر غربیپری په نازک غوندی شہباز
 رسوی هر یو نظر دی، ارمانونه زلمیتوب ته
 ستا په تریخ بیان کبنسی چل دے، ستا په تریبو تندی کبنسی راز
 چبی په غور درته غور دش، د ققنس غوندی اور واخلم
 ټول بدن می د سوز ڈک شی، ستاد خولی په نرم ساز
 ستا رنگین گلشن د غارپی، په فکرونو کبنسی اخته کرم
 چبی دا هار دے کئه تسلیپی دی، د سینی په جانماز
 حُسن ڈپر زیات زورور دے، مینه ڈپرہ ده کمزوری
 د مئن جهان کونتره، حکومت کوی په باز
 دا رواج نئی گناہ بولی، گنی مینه خو نپکی ده
 دا کار دلتہ عجیبہ دے، بد انجام نپک نئی اغاز

د عشق لویہ چبی شی گرمہ، روغآنیہ! دا نئی رنگ شی
 محمود وروستو صف کبنسی کبنسی، ترپنہ مخکبنسی شی ایاز

زه وومه په آغاز کښې خود نن په شکل نه ووم
انجام کښې به زه هم یم خو چې یم داسي به نه یم

پېدا چې شوم نو بل شان ووم چې یمه داسي نه ووم
په خپل طبعی مرگۍ چې کله مرم داسي به نه یم

31/7/2007

PUKHTONET
پښتونکوي

هلته حالات په ځائې ولاړ وی چې ظلمت وی پکښې
اعلى مقصد خه بل شے نه وی خو دولت وی پکښې

دا وروستو پاتي او بي نظمه چاپېریال او ګنه
چې حکم نه وی تعامل نه وی نصیحت وی پکښې

13/5/2007

چې جائیداد لری نو خوری به د جائیداد غم
 چې اولاد لری نو خوری به د اولاد غم
 دا جوندی وي چې د ژوندپه غم اخته وي
 مری نه کوي هرگز د زنده باد غم
 چې د غم نه خبر نه وي ناخوانده وي
 دے د ژوند په مدرسه کښې غت استاد غم
 د عروج تاج د هغه ملت په سر وي
 چې د کورنه زیات په سروپی د هیواد غم
 ویبس اوده دواړه د غم نه بې غم نه وي
 چې بې هوشه شی نو نه ئې وي په یاد غم
 چې بنیاد ئې د بنادی د بل په خون وي
 په بنادی دې بدل نه شی د صیاد غم

د خاروو شان چې ئې ژوند وي روغانيه!
 هغوی خه اوکړۍ د ګټې د بېلاډ غم

۲۶ اکتوبر ۲۰۰۵ء

د جهان نېکي که اوکړي خو بغیر د کليمي نه
تئه ملعون ئې، تئه ابليس ئې ، ته بنده د رحمان نه ئې

کليمه چې دي بيان کړه، بیا که هره شیطانی کړي
مُرتد نه ئې، ملعون نه ئې، ابليس نه ئې، شیطان نه ئې

1/7/2007

داتې پښت

د نئه ژوند خپلولو له انصاف خپلول غواړي
انصاف پوخ ضمانت د سوکالۍ او د سیالۍ دے

انصاف د اعلی ژوند او ترقى اعلی سبب دے
انصاف د امن پلار، سکه نیکه د خوشحالی دے

2/12/2007

د دي رواج د پنجرې ور گورم
 تربنه د تېښتې رو گودر گورم
 چې مې بې زرو خوک انسان نه گنې
 بیا که زر نه گورم خو زر گورم
 بدی رارسى چې نېکى کوومه
 خان له همپش په بیعه شر گورم
 په ناخواندہ شیخ کښې تهذیب لټیوم
 د بُت په ستر گو کښې نظر گورم
 چې مې مدھوش کړي د نظر په جادو
 په خوشی بنار کښې جادو گر گورم
 د چا په یو نظر خه ورک غوندي شم
 ټوپې مې لاس کښې وي خپل سر گورم

زه روغانے کووم لټيون د بنکلو
 د زړگې غونبو له آشر گورم

دا حالات سرے د ئان جهان قاتل کروی
گنپی خوک وی چپی د خیر پئ تلاش نه وی

بنئے سرے وی خو چپی خوک ئی لپونے کروی
بیا هغۂ نه بل عیار او بدماش نه وی

27/8/1999

DAAT SHAB

خان ته مئین او بل ته وايو رقیب
د بنائیست بل مجنون ته اور لگوو

د خپل یو خو ورخپی ژوندون د پارہ
مونبہ د بل ژوندون ته اور لگوو

12/8/1999

په مونږه کړي لویه تا مهربانی ده ربه
چې رابخنسلې مرتبه دي انسانی ده ربه
لاره د ژوند دي رابنودلې نورانی ده ربه
خو مونږ ناپوهو لار نیولې شېطانی ده ربه

چې انسانان یو انسانی راله او صاف راکړه
مونږ له صفت انسانی عدل و انصاف راکړه

لاري کوڅي مو د نړۍ خپلې ګنډلي نه دی
کور نه بهر مو هیڅ یو ځائې ته خپل وئيلی نه دی
ددې بنائيته زمکې په حشر مو ژړلې نه دی
په تباھي مو سنګین زړونه دردېدلې نه دی

آب و هوا چې وه زمونږ د بنې صحت ذريعه
مونږه ګنډه کړه شوه زمونږ د علالت ذريعه

مونږه د زمکې په بنکلا باندې خه لوبې او کړې
 مونږه په هوا او په فضا باندې خه لوبې او کړې
 مونږ سمندر او په دریا باندې خه لوبې او کړې
 مونږه په دشت او په صحراء باندې خه لوبې او کړې

مونږ د مستۍ او د بنسادۍ په خائې کښې غم جوړ کړو
 جنت جنت غږه کښې مونږه جهنم جوړ کړو

مونږه د ونو خنګلونو دبسمنى کړې ۵۵
 مونږ د سیندونو او دشتونو دبسمنى کړې ۵۵
 مونږه د بنکلو شنو شنو غرونو دبسمنى کړې ۵۵
 مونږه د بوټو او گلونو دبسمنى کړې ۵۵

په خنګلی حیات باران مو د ګولو کړے ۵۷
 مونږ سپکاوے د خدائې په زمکه د سپرلو کړے ۵۷

دغه فطرت دے چې په مونږه ئې انعام کړے ۵۷
 آخر چې مونږه د فطرت کوم احترام کړے ۵۷

دخل په کار کنپی د فطرت مونږه مدام کرے دے
مونږ د احسان په بدله ئې قتلِ عام کرے دے

په مناظرو مو د ظلم انتها کرپدہ
مونږ خطا کار یو مونږه ڈپرہ ناروا کرپدہ

اوس چې په مونږ باندې دا گپوڈ موسمونه راخی
چې عزابونه راوری داسې بارانونه راخی
دا چې بې ترسه طوفانونه سپلابونه راخی
چې هیڅ علاج نه لري داسې مرضونه راخی

دا چې آزاد شکل مو شکل د غلام اخلى
دا خو فطرت دے چې زمونږ نه انتقام اخلى

یکم مئی ۲۰۰۶ء

تصوَّف په زندگی کنېي ورمندوم
پابندی په آزادی کنېي ورمندوم

چې په اصل کنېي وی مرگ خو نوم ئې ژوند وی
داسې مرگ په زندگى کنېي ورمندوم

1/1/1999

PUKHTONET
دانش

په تيارة کنېي پېدا شوي او لوئې شوي
گوت بنگار دی ټول پاسه ورپکنېي نشته

په گنوالي پسې مه خه ددي خلقو
ټول صفرونه دی هندسه ورپکنېي نشته

23/6/2004

عملونه مو دی بنئه او خراب گپوود
سره اغیرو گناه او شواب گپوود

په هر سر کښې د آرزو او ضمیر جنګ دے
د روح ساز مو دے د زړه په رباب گپوود

PUKHTONET
د نېکۍ بدې پدې مهمان خانه کښې
مونږه خبسلی دی شوملي او شراب گپوود

زړه مستى د ټوانۍ غواړۍ او زور نشته
په ما وخت دے د پیرۍ او شباب گپوود

ژوند د غم او خوشۍ جوړ دے روغانیه
پېدا کړی خدائې ازغۍ او ګلاب گپوود

چا کښې چې عقل نه وی بیا مئینپدے خنگه شی
د عشق په کار کښې چاته زه ولې مجنون اووايم

مینه کول د بې وقوفو خلقو کار خو نه دے
بنائی خو دا چې هر مئین ته افلاطون اووايم

9/3/1999

راغلې دنیا ته خو دنیا نه وه بلا وړې وه
هغه زردارو په ټګۍ باندي پخوا وړې وه

تا هم هغوي شان خود غرضي او غلام غلتی شورو کړه
وروستو زردار شوې خو غربت درنه حیا وړې وه

21/3/1999

PUKHTONET

پکھتون

تل د لور همت په برکت سره
 لاندی خلق باندی شی د باندی نه
 تشن د یو قدم په اخستو سره
 وروستو قدم وراندی شی د وراندی نه
 گوري که په لاندی آئینو کښي خان
 لاندی به خان اوويني د لاندی نه

سکارہ زلفی به دې خود سکارہ سکارہ وي
چې خورې دنسکلی مخ په تناره وي

حائی په حائی دې شنډ او سرډ په سپین رخسار کښې
په یاسمین لکه ګلاب چې راخواره وي

چې ستی شی ستاد د شونډو په سکروتو
تمام عمر ئې په زړه باندې تيارة وي

خدائی دې ستا د مخ جنت هغسي نه کړي
چې ئې واړه جنتیان حرام خواره وي

روغاني دے ژوند له بسکلو قربان کړئ
څه لحاظ دے په چا خدائی ته دې بسکاره وي

۲۸ اکتوبر ۲۰۰۶ء

د شپی په خاموشی کښې یو طرفته ئانله کښېنم
دنیا نه مرور دا سوئے زړه پخلا کووم

زما د بې مخی اندازه اوګورئ ملګرو!
له چا چې مرور شمه هغه پخلا کووم

PUKHTONET

دانش پختہ

قائد چې قیادت، قوم پېروی کښې وفادار وے
دنیا به ئې په بند د بلا نه ایسارېدہ

تنظیم، یقین محکم او اتحاد چې ئې لرلے
په گنو قصابانو کښې غوا نه مُدارېدہ

وینئی لہ زرۂ نہ سیاہی عاجزی
دہ حقیقت کبپی بادشاہی عاجزی

دے تکبر چې بدخواہی خوروی
راوپری په غپپ کبپی خیرخواہی عاجزی

PUKHTONET
هفوی خان من گنی او بل شرشاہی
چې پکبپی نہ وی شرشاہی عاجزی

کپری عاجزی د بصیرت خاوندان
گمراہ ته بنکاری گمراہی عاجزی

زرۂ روغانے چې پرې انسان جو پر شمہ
زرۂ لہ مې را کپری الہی عاجزی

۲۲ نومبر ۲۰۰۶ء

زندگی باج شوه د بنئه ژوند په انتظار کښې زما
چېر ګیله مند زړه کښې ددې دنیا میراتې یمه

په مست نظر اوس د چا زړه سُورے کولے نه شم
خوانی مې لاره ډزېدلے کارتُوس پاتې یمه

14/6/2002

پښتو دا پښتو

مرګه ! یو ته ئې چې زما ژرا دې غلې کړله
لامده چشمان خو مې د اوښکو نه لږ وچ شو کنه

که په اجرت باندي ئې قتل کرم دا هم بنئه اوشۇ
زما په مرګ خو ئې بچى د مرګه بچ شو کنه

19/5/2002

سوئے لوئے تور یمه، ستا د مخ په نمر گرخم
 سری لمبی سحر گرخم، زیر رنگ مازیگر گرخم
 مینه، نفرت، حسن چې، یو ځائی شول ژوندون شولو
 دغه مسلسل سبب، ژوند له یو زیگون شولو
 گرم فطرته نه یمه، زه ستا په اثر گرخم
 زه چې له بې نیازه ذات، کله راجدا شومه
 غم شومه احتیاج شومه، شاه شومه ګدا شومه
 یو ساعت کښې ہوپ یمه، بل ساعت نهر گرخم
 ستا بنکلا مئین کرمه، اوں به بنکلوم بنکلا
 بدوانه نفرت کووم، هر ځائی لټووم بنکلا
 خود به لروبر گرخم، خود به در په در گرخم
 یمه په نېکۍ پوهه، نه یم په بدی پوهه

لفظ د الا لله کرمه، خدائیگو په خودی پوهه
 اوں روغانے بر گرخم، خیال کښې د دلبر گرخم

یکم جنوری ۲۰۰۴ء

جهالت هم عجیبہ شان کارخانہ ده
چې د خپلو نه پردازی پکنی پی جو پیریزی

د نېگړپی نه رېړه فساد تیار کړی
له نېکیو نه بدی پکنی پی جو پیریزی

د انسان نه پکنی سیے یا تئیو جو پرشی
خر و قچرونہ سړی پکنی پی جو پیریزی

د عالم نه پکنی سور کافر تیار شی
د کافر نه مولوی پکنی پی جو پیریزی

ستا د مخ سپرلى راله په تن کښې خزان جور کړلو
 ځان مې څه بې ځانه غوندي شو چې دې ځان جور کړلو
 جور چې قيمتى هار کړلو تا د ليلى غاري له
 اے زرگره ! ماله دي دار خومره ارزان جور کړلو
 پوهه شوم د ژوند په تجارت کښې مې مرګ اوګتو
 ما چې د خپل عمر د دردونو ميزان جور کړلو
 قهر، رحم، مينه، نفترت داسي نور تضاد تضاد
 څه له عجيبة ختي دې خدايه انسان جور کړلو
 تېز نظر د مينې حقیقت شی د بنائست لیدے
 ماته خپلې مينې د پردي نه جانان جور کړلو
 خنګ به د الله پاک د شېطان نه په امان شی خوک
 خپل نفس د هر چې ځان ملاتر د شېطان جور کړلو

لافي روغانۍ د سخاوت کووم دروغ ربہ
 ستا په دسترخوان مې له خپل ځانه مېزبان جور کړلو

وائی که روغ چې مونږ دروغ نه وايو
خورمه قسم چې دا دروغ وائی

ربنستیا خبرې لپونی کوي تل
دا خه دروغ چې دی دا روغ وائی

24/4/2001

PUKHTONET
پښتونکوي

ددې بعضې مشرانو غلو د لاسه
مور وطن په ګډله وړئ دے کنګال دے

اوسم د خلقو پېشې بله پاتې نه ده
يا په نره غلا کول دي او يا سوال دے

ء 2000

ملنگی خه ده خو کچکول غوارپی
گنده جامپی گنده پکول غوارپی

تش د اظهار نه ئې مقدار شى محسوس
غىرت نه ناپ غوارپى نه تول غوارپى

د بعضو بعضو سوال به خه قبول شى
چې خه د خدائى سره دى تول غوارپى

هر خه له ئائى، موقع، حالات وى پكار
جاھل په واورو كىنىي غانتول غوارپى

د مولينا قارول گران خو نه دى
بس يو سُرنا غوارپى يو چول غوارپى

خه غله تري لري خه ئي خوا كبني اوسي
گلشن به بنكلے شى خو شپول غوارپى

فېرنگى كوم داسې غت جرم کوي
عاجز پېرول غوارپى كنېرول غوارپى

په چاپېرچل دے د ذهنوںو تعمير
هر سېرے بىنه دے خو ماحول غوارپى

انسان غلام شى روغانىيە په مال
دا بنكار نه جال غوارپى نه جول غوارپى

يكم مارچ ۲۰۰۷ء

امانت، ديانت ورک شول، حان ساته چې په حان نه شي
چې ستا مال په شوق او خوری، ڏپر اولس ددي شوقيں دے

يقيني خبره دا ده، چې يقين په چا اونه کړي
که يقين دي په چا او کرو، شوي تباہ دا مې يقين دے

25/11/2000

حقیقت کښې "زه" ته "مونږ" وئیلے نه شم
په همجنسو کښې که جمع یم منها یم

خان چې نه گنهم تنها پدې مخلوق کښې
مطلوب دا شو چې نادان بې انتها یم

که هر خو د گنو خلقو مینځ کښې اوسم
چې انجام مې تنها ئى ده نو تنها یم

15/4/2001

الواته ئې په طرف شى د اسمان
 چې پاسى سحر وختى لکه مارغان
 په راستى كە خاک نشين وي تخت نشين شى
 ناراست تخت نه راگزار شى په ڈپران
 کاميابى په ڈپر طاقت قوت كىنىپى نشته
 خو همت ورباندى نه شى پاسبان
 لىرى وينه چې بائىلى گتىي به ڈپره
 دا متل دى گتىي كىرىپى په تاوان
 د محمود شان د مىرى د سبق واخله
 چې كىرى مات د مايوسى واره بُتان
 شتئه وزَرو كىنىپى چې خان كىرى بې وزَرو
 په خپل كور كىنىپى ئې بل خورى لکه چرگان

په سُستى او په چُستى اختيارولو
 روغآنچ كله لفنج شى كله خان

په مونږ کښې هر یو کس کړی بل ته د نېټکۍ نصيحت
وخت د بدی چې شی د ټولو نه اول ئې اوکړی

د ګناه هر یو کار ته مونږ د ګناه کار نه وايو
مونږه ئې هله ګناه اوګنهو چې بل ئې اوکړی

5/9/2001

PUKHTONET
دانش پخت

جمود نخښه د مرګی ده، چرته بنسکار د جمود نه شې
حرکت کښې برکت ده، دغه ژوند ده که پوهېږي

حقیقت ته که فام اوشي، نو د ژوند په سائیکل سور ئې
چې روان ئې نو محفوظ ئې، چې او درېږي نو غورزېږي

24/1/2002

مرگ به راشی له دنیا به مې رحلت وی
 نه پوهېرم چې ئې خه به کیفیت وی
 ما به وزنی د خلاصی به مې خوک نه وی
 لویه خدایه دا به خومره سخت ساعت وی
 اختتام به ئې زما په تباھی وی
 پېښ به ماته لاعلاجه علالت وی
 دا شته ذات به مې په نیشت ذات کښې بدلیرې
 د بدن هره خلیه کښې به قیامت وی
 چې تقدیر کښې ئې نجات لیکلے نه وی
 دا به داسې یو بې مثله مُصیبت وی
 دا خو ما د خپل یو خیال په رنا اووې
 شی کېدے د مرگ خه بل شکل و صورت وی

د قیامت نه پس که خوک رو غانه ګوري
 د ويالي په غاره ناست به د جنت وی

د انسان په طمع مه شه که انسان ئې
خان به خپل دې آخر کله پکاريبي

توان چې خپل نه وي له بل طمع عبث ده
مرى کله په بېستنو كېنىپى گرمىرى

15/1/2002

PUKHONET
دانش

روغ زخمونه مې تازه شى چې ناخاپه چرتە واورم
د تېر ژوند د دردېدلی، زړه حالات په سازينه كېنىپى

خپل تصویر ته په ژرا شم، تصویر ماته په ژرا شى
خان سره چې چرتە او کرم ملاقات په آئېنە كېنىپى

30/3/2002

تصوَر کښې چې ددې دنیا نه لارم
شوه خاموشه خاموشی پېدا په سور کښې

په دوزخ کښې د جنت په خیال کښې ډوب شوم
د أميد د بىكلی جام په بىكلی سور کښې

ډېر کارونه مې په خپلو لاسو اوکړل
دشمنی د ورور مې ورکه کړه په ورور کښې

انسانان مې ټول د یو نیکه نمسی کړل
سر مې غوڅ د امتیاز کړو په سپین تور کښې

صداقت می د صدیق خلقو کنپی عام کرو
د عمر عدل می خور کرو په هر لور کنپی

شجاعت می په صحیح مقام کنپی کپنسود
شوہ دوستی په بی زوری کنپی او په زور کنپی

عثمانی خوشبو می پوری کرہ هر چاته
سخاوت می یورو هر زرۂ له په شکور کنپی

چې می فکر شو نو ناست وو مه په کور کنپی
یو دوہ درې سکروتې پاتې وي په اور کنپی

۱۳ مارچ ۲۰۰۷ء

دلته اووينه تقدير په رنو سترگو
چې نسي بدې ورځي خه رنګه ويسل شی

څوک لكونه ورڅ ګتى په آرام ناست وي
څوک چې شل روپۍ ګتى نو په پنسو شل شی

3/1/2003

AFGHANISTAN
د افغانستان د ادب پښت

په يو میدان کښې هم خپل ځان د چا نه کم نه ګټو
په هر حالت کښې ځان د سیالو سره سیال ساتو

اوږو له سنډه ورکړو، برېټ تاؤ کړو، په شا برند اوګورو
مونږه که تختو خو بیا هم د عزت خیال ساتو

29/6/2002

یوه ورخ زما د نفس نه تپوس اوکرو زما خیال
امن خه دے خه ئې رنگ دے خه ئې نخبنه خدوخال

کوم ئې حائی دے کوم ئې بساردے کوم ئې در کوم ئې دیوال
نژدی لری خومره اوسمی له عروج او له زوال

فرشتی شان بسکلی نفس مې سترگې پورته کرپی شبظانې
نرمی شونلپی گلابی ئې کرپی متاکې ورانې ورانې

په انداز د جوش ئې اووپی امن ژوند د مسّرت دے
دا یو نوم د تحفظ دے دا دویم نوم د جنت دے

رنگینی چې ژوند کبسبی راشی دا د امن علامت دے
د عروج چې خه اسباب دی امن تولو کبسبی اوچت دے

چې په کوم حائی کبسبی وی امن فردوسی به ئې منظر وی
چې کوم حائی کبسبی امن نه وی جهنم ئې مقدار وی

خيال مي نفس نه تپوس او کرو، دى د امن خو اسبابه
ماته ٿول اسباب بيان کرھ، اور ٻدو ته یم بپتابه

شى کېدى زه شم رو بنانه، ددى خپل سوال له جوابه
نفس مي خيال ته او ووي غور شه، چې خبر دې کرم جنابه

په جهان به امن راشى، شى د شر خيرى به صاف
يو سبب دے هغه دادئ، چې انصاف دے بس انصاف

خيال وئيل انصاف به راشى، په خو رنگه سڀونو؟
نفس وئيل چې عالم ستڻئ، شى په ژوبلو په قتلونو

په بمانو او په توپو، په تپنکونو مشينونو
داسي ذات به د ئان ضد شى، هوش به خور شى په ملکونو

او دويم سبب ئې دادئ، چې بغیر د فسادونو
واکداران سر په زنگون کرپ، نوره ناورى د نفسونو

۷ فروری ۲۰۰۷ء

هر انسان بل ته محتاجه دے خو بیا هم
ڈپر کارونه دی چې کیږی په یواخې

چې خوک گوتې له د بل په طمع ناست ئې
پرې پخپله ولې نه کوي متیازې

7/9/2002

PUKHTONET
دانش پختہ

راز د مستى پت وى خو مستى په اعتدال کښې وى
څه وخت چې مستى د حد نه تېره شى برخېره شى

هیڅ خوند او مزه ئې پاتې نه شى په خورلو کښې
کله چې کټوی کښې مالګه ڈپرہ شى یا هېرہ شى

10/10/2002

يا به زاهدی کپری يا به چاری د مینا کوی
 یو چې درنه اوونه شی دا بل به خامخا کوی
 دوه درې ورځی ژوند د مې تېروې به ئې په هر لحاظ
 يا به ملنگی کپری يا به لوې د دارا کوی
 یو د مستى ژوند د مې بل خاموشه د ذلت نه ډک
 خوبیه یاره ستا ده اوس چې دا کوی که دا کوی
 تئه له مستې خاورې د مستى په لاس جوړ شو مې ئې
 ژوند بائیلې که نا د مستانه فطرت رضا کوی
 مینې زېگولې ئې د مینې زېگولو له
 مینه دي مذهب د مې که ئې پته که په غلا کوی
 یو قدرو قیمت د مې د بنائیست، بل ترې نفرت کول
 اوس دي خپل ایمان د مې چې روا که ناروا کوی

پوهه ئې د ژوند د تېرولو په دستور کړلې
 اوس به روغآنی ته يا خو بنا کوی يا نا کوی

ساقی را دکوه راته په تشن جام پسی جام
 زؤ نور لیدلے نه شم په مابنایم پسی مابنایم
 په نورو پسی نور خی زؤ په تا پسی درخمه
 نیک نام پسی نیک نام خی په بدنام پسی بدنام
 چې ژوند وی سلسله کله ختمیری د مستانو
 قدرت زبگوی تل په هر خیام پسی خیام
 د سرو شوندو موسکا نه پس غمزی بیا ادا گانی
 بخشش کړه راته داسی په انعام پسی انعام
 د مستی مینې زور چې پرې غالب شو روغانیه!
 محمود له خانه جوړ کړو په غلام پسی غلام

۱۸ نومبر ۲۰۰۵ء

زما غر صلاحیت ئی، غرغره کرو كالعدم شو
مفلسی په اور ستی شه، پرپی بی دمه می قدم شو

د غم غتہ دائیرہ می، بی وسی کرہ دومرہ تنگہ
چی د نورو غم می هپر شو، تشن د خان سره می غم شو

6/11/2002

پښتون کبھی راغله عجیبہ تبدیلی
جنج ئی ختمیزی او خیرات پاتی دے

د خان خانی ئی مولپنا ته ورکرہ
حجرہ ئی ختم شوہ جمات پاتی دے

25/12/2002

خدايیه توان راکړې چې کښېنمه په جاز کښې
 بئه خوشحاله ترېنه کوز شم په حجاز کښې
 د حضرت د وطن بئه سېلونه اوکرم
 د تنزوو تیکې اوخورم په ریاض کښې
 د جدي په لکڑۍ هوتل دېره شم
 خپلې ټولې قیصې اوسامت په راز کښې
 په محفل د موسیقۍ کښې برخه واخلم
 د خپل نیت سندري واروووم په ساز کښې
 څان په بنکلو کښې په دا رنگې فنا کرم
 لکه خنګ چې محمود ورک وو په ایاز کښې
 د جهان مستى عیشونه هلتہ اوکرم
 بیا ئې پت کرم په تسپو او جانماز کښې

روغآنې به شم حاجی صېب په دروغه
 د حاجی انداز به جوړ کرم په انداز کښې

چې وڃجار شی د زړگی او د خیگر کور
 بې مزې شی د سرو زرو د مر مر کور
 بېلتانه بېغمه کور پرپنسودے نه دے
 بد بختی وی په نصیب د بختور کور
 هیڅ یو کور په دې دنیا پائیدار نه دے
 البتہ که خوک آباد کړی ترې بهر کور
 امتیاز پکښې د غټه او د کچ نشته
 د فنا کتاب کښې لیک دے دلته هر کور
 جوړ له خاورې سکندر شو خړه خاوره
 شو د خاکه سره خاک د سکندر کور
 که د کور خه حیثیت په دې دنیا وے
 روغ موجود به وه د هر یو پېغمبر کور
 د تسکین او اطمینان امید عیث دے
 جوړول دی په چپو د سمندر کور

زاھدہ ! تئه می د یو کار نه په بل کار اچوی
 ظالمه ولی می آخر نشه کښی خار اچوی
 زه یم د مینې په رنگین رنگین خیالونو کښی ڈوب
 ناترسه ته راته په پوزه کښی موهار اچوی
 د شمار یو خو ورخی ژوندون راپوری مه اور کوه
 ماله ته ولی په اوړو د وهم بار اچوی
 خدايیه شی کله خندنی به دا غمزنه فضا
 دې غمکده کښی به په کومه ورخ خمار اچوی
 په نصیحت چې روغانۍ د ځان په شان جوروې
 دا نابینا باندې نری ستنه کښی تار اچوی

د قوم مشر یو مزدُور ددغه قوم وي
دا حدیث می او رېدلے د حضور دے

زړه شی ځکه د بدن بادشاہ ګنډلے
چې هم دا زړه په بدن کښې غټه مزدُور دے

8/1/2003

داتې پېښې

يا ماشوم شه یا نیازبین شه خوب دې زیات کړه
کئه دا نه وي نو خوارېږي بیمارېږي

خان کم عقل بې پرواه کړه خوب به درشی
تله چې خومره هوښیارېږي بېدارېږي

12/2/2003

هر صبا زمونب خفه دے هر مابنام زمونب خفه دے
د یو خو فرقو د لاسه وارہ قام زمونب خفه دے

خوک مو یو خواته راکاربی خوک مو بل خواته راکاربی
په خپل حان کبنسی مو واک نشته ژوند تمام زمونب خفه دے

په گولو، لمبو، لوگو کبنسی ژوند د مرگ غېږي ته دانګی
هر یو خاص زمونب خفه دے هر یو عام زمونب خفه دے

د ژوندون په مېخانه کبنسی هر مینا د اوښکو ڈک دے
هر یو جام د اوښکو ڈک دے هر خیام زمونب خفه دے

دا نړۍ خدائې پېدا کړي مېکده وه غمکده شوه
هر یو فرد په دې نړۍ کبنسی ګام په ګام زمونب خفه دے

د بمانو په تیرو کښې د ټوپکو په ڈزا کښې
روح موتن کښې بېقرار دے هر انداز زمونږ خفه دے

خان، دهقان، مزدور خفه دی پیر خفه مُلا خفه دے
هر قائد زمونږ خفه دے هر امام زمونږ خفه دے

روغانيه اوس نائي شه د خپل سر د خپلې دېريې
ډم خاني ټولي ختميږي هر حجام زمونږ خفه دے

۱۸ اگست ۲۰۰۷ء

واجب القتل مې گئي د محبت په گناه
له دروغېنو سزا خورم د صداقت په گناه

د اور لمبو ته يم نیولې د دولت فرستو
په جهنم کښې غوپې خورمه د غربت په گناه

27/2/2003

مونږ مسلمانان يو په خپل مینځ کښې ورونه ورونه
دا زمونږ نعره ده چې خاریزو یوله بله

بنه اعلى وسله، بمان ساتو په خپل خپل کور کښې
دا په دي سبب چې مونږ ويږيو یوله بله

17/7/2003

اولس شته خو د یووالی نام ئې نشته
د وحدت او د مرکز مقام ئې نشته

چې خلور تکرې شول "خان لا لا" فرمائى
”پښتانه په دنيا شته خو قام ئې نشته“

غیر اولس پکبىسى رنگ فرقى پېدا کېرى
مومنان دی مىگر یو اسلام ئې نشته

د خطا سزا غريب مۇمى قانون دے
خو كە اوکرې کارنامە انعام ئې نشته

روغانىيە ددى قام كە داسىي حال وي
وركېدونكى دے خە بىئە انجام ئې نشته

۲ ستمبر ۲۰۰۷ء

درۇند پښتون مشر محمد افضل خان لالا در شخبله سوات

ترقى نشته خوپه نوم ئې خوشحالىمە زە
د عجىبە خوشحالى دور دە پە ما راغلە

زەمې د هەغە كورىنۇ غوندى خوشحالە دە نى
چې تختېدلە ئې واپس وى كور تە بىا راغلە

15/4/2003

هوبىياران بولى ورزش د ژوندون برخە
كېرى ورزش كە موسىم بىئە وى كە جىار وى

خوک چې زغل كېرى مرضونە ترپىنە زغللى
چې ولار وى هر مرض ورتە ولار وى

10/9/2003

دې کنډر کنډر وطن له، معماران له خدايه غواړم
دې تکرې تکرې اولس له، مُصلحان له خدايه غواړم

چې دوزخ له لته ورکړۍ، ټول هیواد جنت جنت کړۍ
د شدآد غوندي باذوقه، مشران له خدايه غواړم

1/10/2003

پوکړۍ دات پښت

خبر نه یم چې صبا به مې خه حال وي
چې مې نن ذليله ژوند دے د احتیاط

ډپر مشکل پوري واته دی خدائې دې خیر کړۍ
راته پروت دے معاشی پل صراط

29/10/2003

عېش کوه مستى کوه خُمار کوه
 ژوند دے، هسي مه کښېنہ خه کار کوه
 مړ نه شې پتنگ غوندي په پتې خوله
 مينه سور، مستى غواړي چغار کوه
 مه غواړه مېوہ د محنټ لاس په لاس
 هري نتيجې ته انتظار کوه
 دلته دوستي شته خو دبئمني هم شته
 چاته خنډ د لار شته چاته لار کوه
 زده راته لا نه دے د جنت رواج
 مرګه! تادي مه کوه لږ وار کوه
 بسکلیه! که مې وژني د نظر په تېغ
 بسکته بسکته مه گوره گزار کوه

مينه که کوي د روغانی سره
 ژوند بي اعتباره دے تلوار کوه

۳۰ نومبر ۱۹۹۹ء

هر خومره که په یو قدم تر عرشہ پوري رسی
مرا م به خه حاصل کړی چې مرام نه پېژنۍ

د غېر د فربې ڈک احسان ئې پېړے شی د غارې
چې دام کښې دانه پېژنۍ خو دام نه پېژنۍ

5/5/2002

فرقې فرقې یو د یو بل وینو ته تږي ناست یو
ذليل خو یو خو تباھی او س یقینی ده زمونږ

خدائی او رسول وائی چې یو شئ خو مونږ نه یو کېږو
مسلمانان یو خو بس دغه بې دینی ده زمونږ

5/12/2002

دا د چا تدبیر دے چې ربره ده په دې سیمه
بنخه د ظالم تبره چره ده پدې سیمه

اوښکې د کشمیر، کابل، بغداد او فلسطین شته
دا ګمان به نه کړي چې سوکړه ده پدې سیمه

PUKHTONET
يو خوا ته که مينه پدې سیمه د یورپ ده
بل خوا امریکه خو سمه مړه ده پدې سیمه

هره د اغيار لو به پدې سیمه ګرمیرې
هره د اغيار ګولی سره ده پدې سیمه

څېر انتظار پاتې د قرار دے روغانیه
لا خو د شعور غوتۍ وړه ده پدې سیمه

دا مينه ده چې وينه خوک بخشش کړي حاجتمند ته
د ميني خپلولی شی هم د ويني خپلولی

رشتي پپدا کول خو د ژوندو خلقو روزگار دے
چا کله پپدا کړي ده په مړيني خپلولی

18/12/2003

PEKHONET
دانش پښت

مونږ جنتيان وو خو افسوس که د ضمير د لوري
مونږ ته زمونږ هره ګناه خطأ معافه نه وئے

زمونږ بل یو عدالت ته ضرورت د خه وه
زمونږ دته عدالت که بې انصافه نه وئے

25/2/2004

قدم چې پورته کړي په تلو شی خلک
منزل ته خود په رسیدو شی خلک

د کُوز نه کُوز مقام شی ئائي د هغوي
چې د اوبو غوندي بي پښو شی خلک

پاتې د غېرو شی په رحم و کرم
چې په خپل مینځ کښې بي پښو شی خلک

چې سره کښې په وروري اتفاق
په خپلو پښو د او درېدو شی خلک

آگاه چې حان د ژوند په قدر نه کړي
د خپله لاسه په سلګو شی خلک

محفوظ به نه شی بي له علم و هنر
که په مثال د منزو شی خلک

۲۰۰۱ء فروری

چې ئې بدل نه کړلې، دا به کتاب نه وي
چې مطمئن ئې نه کړې، دا به جواب نه وي

خپل يو اثر لري خیز خو چې خالص وي کله
شېخه! که ګډ ئې نه کړې، دا به شراب نه وي

28/3/2004

ذاکرین به ځان ته وائی، خو چې وخت د انصاف راشی
د ”زم زما“ نه غیر ئې، په خوله بل څه ذکر نه وي

دین ايمان ته چې ئې گورم، نو والله د خندا شين شم
چې خبره د پېسې شي، بیا ئې دین ته فکر نه وي

18/4/2004

دلته چې یو اوژارۍ بل اوخاندی
شپه چې اوښکې تؤئې کړي نو ګل اوخاندی

دا خة عجیبه ده د دنیا فضا
لوت چې د چا کور کړي نو غل اوخاندی

دا ده د ملنډو خوايخي دنیا
يو چې شرمنده شي نو سل اوخاندی

ډېرو له ويستلي توبي ماتې کړي
ښکلی چې په ډول په چل اوخاندی

يو انسانيت او دا نسلی فساد
خوار چې پښتائه شي مغل اوخاندی

پوهه شه د چا ئې اور بدلى دی
يار چې د معمول نه بدل او خاندي

دا ئې جوړ له شمعې چل زده کړے دے
وروستو په ژړا شی اول او خاندي

سترګې چې ئې توئې کړى د چا غم کښې نم
ذهن د شاعر کښې غزل او خاندي

خومره په برق برق د روغانۍ په حال
آورې چې پيالي ته بوتل او خاندي

۲۰۰۱ء اپريل ۲

روایات ئې پرده دار دی، پرده ورو ورو اوچتىرى
او س لغىر گرخېدل غوارى خود يو بل نه وىرىرى

يم حيران چې كوم فطرت وە، جامه دە تە أغۇستىلى
كوم فطرت نن د انسان دە چې لىباس كىنى خفە كىرى

14/5/2008

PEKHONET
پەخونەت

نمر راخىزى او پرپۇزى، مۇنبى تە بىئائى
راز زمۇنبى د پېدائش او د وفات

پە غرض د اطمینان خلقو جور كىرى
مېخانە دە، بت خانە دە كە جومات

5/8/2008

خاوره

خو موتي خاوره ده زما خاوره
اول بي روحه اوسم د سا خاوره

دغه محفل گوره د رقص و سرود
تماشه خاوره کپری گپا خاوره

د یوپي زمکپي دا یوه خاوره ده
ده د مجنون که د ليلی خاوره

بيا خه زما او خه لا ستا خاوره ده
بيا خه لا پاکه او خه سخا خاوره

خه د اصيل خه د کم اصل خاوره
يا خه د شاه خه د گدا خاوره

خه جدائی، کرکه او خه امتیاز
خه به د خاورې شي جدا خاوره

دَغْهَ دِي خَاوَرَه كَبْنِي دِ زُونَد رَنْگُونَه
خَهَ پِه ژَرَاء خَهَ پِه خَنَدَاء خَاوَرَه

خَهَ دِ اَغِيَار او خَهَ دِ يَار خَاوَرَه شَى
خَهَ دِ وَفَاء خَهَ دِ جَفَاء خَاوَرَه

خَهَ دِ بَد خَواه خَهَ دِ خَيْرَخَواه خَاوَرَه شَى
خَهَ شَى خَبْرِي او خَهَ دِعَاء خَاوَرَه

خَهَ شَى بَيِّ دِينَارَه خَاوَرَه
خَهَ دِ زَنْدِيق خَهَ دِ پَارَسَا خَاوَرَه

آقا غَلام او خَهَ نَسْلِي خَبْرِي
پِه خَو خَو رَنْگَه او پَرَى دِ خَاوَرَه

دِ مُوتَبِّي خَاوَرِي نِه پَرون وَوْمَه جَوْرَه
زُونَدَمَ انسَان وَوْمَه نَن بِيا خَاوَرَه

۱۴ اپریل ۲۰۰۱ء

په خفه او ستړی ژوند وروستو خبر شوم
، چې دا بد حالت په ما د خدائی احسان شو

د ژور احساس سره ئې یو درد راکرو
داسې درد چې دردې دونکو له درمان شو

10/7/2008

داسې جنګ دے فرض شوئ، ددې سیمې پدې خلقو
چې کول ئې لې فساد دے، نه کول ئې ڈېر فساد دے

حالات داسې عجیبه دی، چې هیڅوک پري نه پوهیږي
څوک چې جنګ کوي برباد دے، چې جنګ نه کوي برباد دے

11/7/2008

یو د هوس په اس سواره یو خو په پته پته
بل د حسد په اور سکاره یو خو په پته پته

په خوله خو یو یو خو په زرپونو کښې جدا جدا یو
بنه مثالی خواره واره یو خو په پته پته

د نوم د پاره تش په نوم حقیر زکوہ ورکوو
داسې اکثر روزه خواره یو خو په پته پته

داسې بیمار یو چې پرهیز مو د حلالو نه دے
مونږ سراسر حرام خواره یو خو په پته پته

زېلې د ورور او گاونډۍ رېبۇ چې مخکښې نه شى
بل ته په مثل د لاره یو خو په پته پته

کوؤ د ميني، همدردي او خبر خواهی خبرې
نور کوراکور سرى خواره يو خو په پته پته

چغي د امن و هو خبر په بي امني کښي گورو
خوبن د رنا نه په تيارة يو خو په پته پته

چې ئې خشاك وي روغانیه مينه، عدل، وحدت
خوبن پدې هسي تناره يو خو په پته پته

٥ نومبر ٢٠٠١

په کائنات کښي هیڅ وجود د خیر او شر نشه دے
شعور چې راغلو ئې وجود د خیر او شر پیدا کړو

د حقيقى وجود سره وو موجودات د عالم
ځکه خو ژوند خان له په ستړګو کښي نظر پیدا کړو

12/7/2008

PUKHTONE.NET داټ سټ

چې په کثرت دي ايمان راورو نو وحدت دي خه کړو
کثرت چې خدائني شونو د خدائني خالقيت دي خه کړو

چې خپل شعور درته تميز د خير او شر درکړے
بيا د نېکۍ او د بدې موجوديت دي خه کړو

12/7/2008

د ستک سره سندان ته ضرورت وي
 د هر تير سره کمان ته ضرورت وي
 امن هله برقرار وي چې وي امن
 د ځان هم گورئ خپل ځان ته ضرورت وي
 پېغمبر به هم ساتله توره زغره
 د ايمان سره سامان ته ضرورت وي
 پېژندل د بنو او بدوي په يو بل دی
 د آدم سره شېطان ته ضرورت وي
 د نېکۍ سره مضر اثرات هم وي
 دې کښې هم د زړه دیدوان ته ضرورت وي
 دا دنيا تشن په اميد ودانه نه ده
 د اميد سره ارمان ته ضرورت وي

فن زرخيز شي چې حال بنئه وي روغانیه
 تل د شمعې شمعدان ته ضرورت وي

چې ژوندی خیزونه وژنې خە دې حق دے
چې دا حق نئه لري بیا پئە خە ئې وژنې

هر زنده وژل له حق روگردانى ده
خدائى ئې خله زېگوی چې تئە ئې وژنې

13/7/2008

چې پئە کوم خائې کېنىپ د مچ د ژوند سامان وي
پدې پوهه شه چې هلتہ به مچان وي

چې د مچ د ژوند سامان کوم خائې کېنىپ نئه وي
شوه معلومه چې به هلتہ انسانان وي

14/7/2008

زه چې نېکى کووم بدی رارسى
گیله مې نشته په تندی رارسى

د خپلو کار خو وی پېغور مسخرې
اکثر په سخته کښې پردى رارسى

PUKHTONET
خوشحالی سُسته ده راتلله نه شى
غمونه چست دی گړندي رارسى

بنکاره کرو سر د ایتم بم خطره
ژوندی به نه وی چې مهدی رارسى

روغانه نه ژاړم ګناه او ثواب
زما قسمت کښې چې خه دی رارسى

دا سپک خان می په غرور دومره وزنی کرو
چې د ڈبر دروندوالي بخ شومه فنا شوم

چې په فقر می خپل خان لکه بنه کرو
د هوا په اُوږدو سور شومه بالا شوم

18/7/2008

PUKHTONET
دانش پختہ

چې پکنسی نسته دے اصول او ترتیب
خکه خپل کور راته زندان جوړ شو

د کور هر تن ورته خپل کور نه وائی
زما د کوره پاکستان جوړ شو

20/7/2008

دا پې وخت به راشی چې د خال قيصه به ختمه وي
 زلفې به آزادې وي د شال قيصه به ختمه وي
 مينه به بې باکه شی کره به شی خوره به شی
 دا د مينتونو او د سوال قيصه به ختمه وي
 عشق به دا د رسم زولنۍ پخپله ماتې کړي
 دغه د بلې او د دېوال قيصه به ختمه وي
 بس یوه ډالي به وي د مينې ډک یو شوخ نظر
 نور د لاس د نخښو د رومال قيصه به ختمه وي
 پانو د کتاب کښې د نازکو خندنو ستړګو
 توله د ثواب او د وبال قيصه به ختمه وي
 ورک به تصور وي د رقیب په مئینانو کښې
 داسې د ریبار او د دلال قيصه به ختمه وي

ډک د سوز غزل د روغانی به بې اثره وي
 څکه چې د هجر د وصال قيصه به ختمه وي

ژبه خه ده خو د خیال اظهار پري اوشي
بيا دا ولې دې سبب د بيلپدو شى

انگرېزى ده که فارسى که نوري ژېي
چې مې ذهن ته را اورسى پښتو شى

19/8/2008

دات پېت

يو قيامت دے په هر کلى په هر بسار کښي
دے وطن د مفلسانو په آزار کښي

دا جېكت د خودکشى مې نه دے خه دے
چې خالي جېبونه گرخم په بازار کښي

18/8/2008

اووهه رباب چې زړه کښې اوژارې نغمې د عشق
 واپوه راواپوه سازونو کښې قصې د عشق
 دا د زور رواج دورې د بسکلې مخ نه اوختنډه
 اوشينده را اوشينده په سيمه کښې ورمې د عشق
 نوي زمانه شوه پکښې هر څه نوي نوي دی
 نومې نومې رنګ لري دا نوي افساني د عشق
 خپله بندیوانه مستنى نوره بند کښې مه ساته
 توري تمبي بيرته کړه برڅبره کړه لمبې د عشق
 خولة چې دې څه غواپې په بسکاره ئې په خولة اووايه
 سترګو شرمگیرو کښې دې بلې کړه ډیوې د عشق
 تاته خو منصور په سر د دار داسي وئيلي وو
 څه به افسانه شي چې رازونه پتیوې د عشق

غواپې روغانیه بنه په ډاګه د اقرار چغې
 نن د خاموشۍ په ژبه نه بسائي تېپې د عشق

چې پَدې دور خان له خپل گوري
دا د انځر ونه کښې ګل گوري

په هغه لار کښې به دي ټولت کړي هغه
ته چې د کومې لاري مل گوري

دلته که حُسن سره مينه کوي
بي وخته خان له خپل اجل گوري

تنها په خپل تن کښې مشغول او سېږد
د خپلې خوبنې که محفل گوري

خاکسار به خاورو کښې وي ناست درسره
متکبر له به بحمل گوري

ستونزې د وخت خه د شمارلو نه دي
آخر چې کومې له به حل گوري

بې سفارشە حق گتىلە نه شې
پە يو ئالم پىسى بە سل گورى

ئان ترى ساتە نور پىرى غرض مە كوه
پە كوم يو يىگ پىسى بە شل^(!) گورى

چې بد انجام تە رسيدلى دى پىرى
تىڭ لە د هغە خلقۇ پل گورى

كە خپلە رائى پە پېسسو خرخوي
د خپلە لاسە كور لە غل گورى

لافې بنئە نه دى خو بىا ھم كە كوي
خپل حىشىت تە بە اول گورى

^(!) شل دَ قدیم دَ دور يو قسم وسله وە-

دا زمونږ گوتي یو بل ته په ماشه دی
د دنيا خلق زمونږ په تماشه دی

نرم لاس د محبت، د مينې غېږي
هغه غېږي، لاس مو نن لاشه لاشه دی

داتې پېت

زء ستا دوست یم خو د ظلم یار دي نه یم
یار دي یمه خو د لاس هتيار دي نه یم

يو د خپر او بل د شر د پاره جوړ وی
د خپر یمه خو د شر اوزار دي نه یم

اثر د مینې چې ببل بل ته لگى
دا اندازه ئې ټوله گل ته لگى

دغه یو نمر دے په شريکه زمونږ
چې په چا هلتہ په چا دلتہ لگى

تش د نفترت محل د پاتې نه دے
اور د بدلون به دې محل ته لگى

خدائی دې د وهم د مرض نه ساته
دا بیماری د یو نه بل ته لگى

شېخه ! د خولي خبرې نه دی گورئے
د ايمان پته به دې هلتہ لگى

د روغانی په بیره مه شئ خلقه
اکثر چې اور لگى چنګل ته لگى

خوک د جاکت خوک د واسکت غلئه دی
 خوک د کرسی او خوک د کت غلئه دی
 جدا طبقي دی د غلا رنگ ئې جدا
 خوک د ڈيوپ خوک د ڈيوپ غلئه دی
 دغه سپين پوش، مهذب او خوانده
 دوي داسي غلئه دی خنگ چې جت غلئه دی
 د هر چا کفر وي د توانيه پوري
 واره، واره غلئه دی غت، غت غلئه دی
 د غلا مرکز دے هر دفتر اداره
 په دې وطن کښې گوت په گوت غلئه دی
 په ديندارۍ باندي ئې مه تبروزي
 بنکاره صوفيان دی مګر پت غلئه دی

اے روغانیه شمار ئې خله کوي
 ددې وطن دا خلق چت غلئه دی

چي د شعر ڙبه نه پېرنى خه دے
زه خو ويم په څناورو کښي لپوه دے

هر بي ذوقه که ڙوندے دے ڙوندے نه دے
يا بي هوشه يا خو مر دے يا اوده دے

12/9/2008

PUKHTONET
دانش

زه ددي باغيچي گل يم، پدي راز باندي پوهېرم
تر خو ورخو به تازه يم، په آخر کښي به رېژېرم

د خزان نه پس بهار شى، مرءه گلونه راژوندي شى
زه ددي باغيچي گل يم، زه به هم راژوندے کېرم

7/11/2008

دُعا

خدايه ته او بخنيبي دا بعضي بنكلى بنكلى خلق
دا مزدوران او خوارى كښ کلى په کلى خلق

پول فنكاران، مصوران او رقادان او بخنيبي
ورسره پول د موسيقى سره ترلى خلق

په ژوند خوشحاله کړي هغه چې خوک په ژوند خفه دي
او بخنيبي پاتې د انصاف په ارمان تلى خلق

د زر پرستو د فتنو نه ئې نور خلاص کړي ربه
دا د وطن افلاس وهلى غمزپلی خلق

کئه رشوتیان کئه قوم خواه دی او کئه نور ظالمان
د جهنم اور ته گزار کړي دا لپلي خلق

هر آدم خور سیاستدان په تندر سور کړي ربه
ورسره نور داسي حرامو پرسولي خلق

د روایاتو په دین خلق په تیارو کښې ساتی
تباه کړي ربه دا وبدناری شرمبدلی خلق

ما روغانی ته هدایت خدايیه د نېکې اوکړي
اوېخښې ما او داسي نور مینه پاللى خلق

يکم اپریل ۲۰۰۲ء

ڙوندہ ! ته خو رانه تبستي، خو ما ته ئي رانيولئے
چي تر خو پوري مي توان وي رانه نه شي خلاصپدلئے

د حالاتو سترگي سري دي، معاشى قتل مي غوارپي
آخر تا به رانه خلاص کري، زه به شم د خاورو خلئے

19/11/2008

PUKHTONET
دانپت پښت

يمه په خيال کبني يوي خوشې مقبرې له تلے
په مقبره کبني د يو قبر خوا کبني ناست يمه زه

د تصور په غوربو اورمه د مرپي فرياد
 محل مي کوم ٿائي وڌجور کرئے کوم ٿائي ملاست يمه زه

چې منع نه شى مېخانې نه د مولى په وينا
منع به خنگ شى د ناصح غوندي اشنا په وينا

صوفى د قُل قُل آواز اورى نور پري نه پوهېږي
دا خو رندان دی چې پوهېږي د مينا په وينا

دغه دے مونځ چې ورله پاڅم د ايمان په آذان
دا وى خه مونځ چې شى ادا د مولينا په وينا

وى مئinan د خپلو خپلو معشووقو تابعدار
فرهاد به غره له لاس ورنه ورپي د ليلى په وينا

غتیان چې وائې هغه کله شى خواران وئيلے
خواران سزا خورى د غتیانو د وينا په وينا

رسى مرام ته هغه خوک چې د بینا سره ئى
رغرى هغه چې کوي تگ د نابینا په وينا

دا خو د خوارو دردېدلو داستانونه وائ
مۇلا تراوسه پوهه نه دے د سۇنا په وينا

اى روغانىيە ! خو زده نه کرپى د رنگونو ژبه
پوهه به نه شې د کاجل او د حنا په وينا

10/3/2002

پۈختۈچى داتلىق

چې د خولې نه غابن د سترګو نه نظر ئى
 لکه خوار مزدور د کوره په سفر ئى
 داسي مه وايې چې شپه شوه تاريکى شوه
 دا به هم ئى لکه خنگه چې سحر ئى
 چې ما اووينى ڏېر کم خلق پوهيرې
 چې ژوندو کښې مرۍ هم گرئى راگرئى
 د اوبو په ويخت کښې اوسي کانې دروند وي
 چې د سېکو سره اونخلې په سر ئى
 که اوږده خوشحالی غواړې تادى مه کړه
 هر يو شې چې خومره زر راشى نو زر ئى
 کله کله وصال هجر داسي يو شى
 لکه پېغله د پلار کور ته په اختر ئى

دوه ياران چې خولة په خولة شى روغانیه
 شېخ د خوا نه ئې په الله اکبر ئى

هر سرے زرہ ستے د کلتورہ دے
 خہ اوکپی بیا هم پدی مجبورہ دے
 شی به په چپر ذکر انتظار کبھی مر
 شبخ ژوندے په حورہ مر په حورہ دے
 شوندپی خرما رنگی، انگوری ستراگپی
 چا چپی دا لرلی دی مغوروہ دے
 دین پرپنبو دے کیبری، نہ چپی خپل رواج
 چا ته کئے منظور کئے ناممنظورہ دے
 دلتہ کئے باغی دے کئے بی وسہ دے
 خلق وائی دغہ بی دستورہ دے
 دلتہ د مئنو سزا قتل وی
 دلتہ غوچ د مینپی سر په تُورہ دے

نور به روغانی ته انکار نہ کووم
 مخ د بنیادم د خدائی د نورہ دے

2002ء

بې روح جهان کبپی د خالق که بنائیستونه شته دے
 ژوندو کبپی هم د مینپی رنگ کبپی نعمتونه شته دے
 سوی دی ټول خو ٿنپی ٿان سره نور هم سوزوی
 د پتنگ، شمعی دواپرو بیل بیل مثالونه شته دے
 تشنخو گلزار نه دے وطن د سرو ازغوا گلونو
 په انسانی دنیا کبپی هم ازغی گلوونه شته دے
 جنت دوزخ د آخرت سره تپلی نه دی
 دنیا کبپی هم چپر دوزخونه چنتونه شته دے
 دا خو شعور مو شل او گوډ دے چپی وروستی پاتی یو
 گنپی د نورو شان زمونږ هم پنپی لاسونه شته دے
 یوه بنادی کبپی د هزار میلمنو غم شی په مونږ
 دغسپی نور چپر د بنادی په رنگ غمونه شته دے

د امتیاز کاته کوي د امتیاز اور بدہ
 د بعضی غتو داسپی سترگی او غورونه شته دے

خزان، اوپرے، بھار، ژمنے ہر موسم د خدائی نعمت دے
خو یو شرط پکنی دلت دے گنی ہر یو مصیبت دے
کئے بغیر د بنیہ صحت نہ ٿئے مزہ د دولت نہ وی
خو د بنیہ صحت مزو له لازم ہم گورے دولت دے
کئے نظر شپی زغلولے د شرطونو په دنیا کنپی
دا به اومنی چپی دلتہ حاصل شرط ته اہمیت دے
تئے تری ہر ٿئے جو روئے شپی، پکنپی شرط ستا ارادہ ده
دا دنیا په حقیقت کنپی نہ دوزخ دے نہ جنت دے
نه خو علم لوی دلت دے نہ دولت د فائدی خیز دے
تعمیری مقصد د دوارو دے دولت دا حقیقت دے
د قیامت ورخ یوہ نہ ده، نہ ئی ورخ، مقام معصوم دی
بس چپی کوم چائی جھالت دے، هلتہ ہرہ ورخ قیامت دے

په یواحی به ٿئے اوکرپی، خدائی خو نہ ئی روغانیہ
د مزو د ژوند د پارہ، بس یو شرط دے چپی وحدت دے

مئینان خه کړی د مالی ګلونه
چې په ګودر شته بې سپرلی ګلونه

چې پښه دنه کړی په باغ د ګلو^{PKH.NET}
از غنی ئې جوړ کړی په تلى ګلونه

بلبل لمبه، بورا کړی تور د غمه
ساتی تل داسي خپلولی ګلونه

ګلونه غواړي د ګملې غوندي زړه
څوک چې دا نه لري بائیلی ګلونه

خواره خوبونه به دي اوختوي
دا د جونګرو بخملی ګلونه

تنده، غارمه، خه د مالیار بې رُخى
آخر په خه اوکپي سیالي گلوونه

جُونه لیدے شى نن بې شنو لوپتيو
لکه د پانو نه خالي گلوونه

د گلو نوره بې قدرى به خه وي
خوک چې د سرو سره تلى گلوونه

زما په بربخه رسيدلى چې دى
خه د کاغذ دى خه خيالي گلوونه

رائي ضرور په روغانى بساپيرى
چې کله اوکپي کشمالي گلوونه

۱۳ جون ۲۰۰۲ء

خان به نیک بندہ کرمہ
بیبرہ به او بده کرمہ

دا به کر په شوہ کرم
بل له چپ بنیگرہ کرم

بنیکار به د انسان کووم
کار به په دکان کووم

زہ به تسپی ارووم
خلق به را ارووم

۶ جون ۲۰۰۲ء

د مر هندو مذهبی رسم له لرگی چېر دی
پدې وطن کښې خرگی چېر دی تبرگی چېر دی

وسائل ټول د ژوندانه شته خو نیشت کړی دی چا
ددې په ځائې ضرورتونه د مرگی چېر دی

غصب، ډاکه، فربېب، تګۍ خو خه خبره نه ده
چې د سامراج بنکلې سپین پوشه ګوډاګۍ چېر دی

يمه هوبنيار نه خورم بار بار په یو موګۍ تکري
دا چې بار بار تکري خورمه دا موګۍ چېر دی

مونږ به خنګ خوک د نظره کړي خه ګپ خو نه ده
زمونږ جونګرو کښې خزلې او لوګۍ چېر دی

اوبه خوري قوم په سیاست او قومیت، امامت
دی معصوم رنگه خونخواری له پرتوگی ڈپر دی

ڈلی پری دی، شته فرقی او د رنگ نسل قیصی
پدی بی سره علاقه کبی سرخوگی ڈپر دی

غیر د خرمی نه برگئے د ایمانونو هم شته
د ننگ غیرت هم شته، قسمونه د برگی ڈپر دی

گورے د کوم غرض په جوش کبی روغانیه دے نن
د مقرر صاحب په خولہ چی زگزگی ڈپر دی

۱۶ اکتوبر ۲۰۰۲ء

مخ د زاهد گوره خفگان پري نشته
د غم او فکر خه نشان پري نشته

دانسته
غم چې شريک شي نو غم پاتې نه شي
ورک دي ملنگ شي چې تاوان پري نشته

راشه لب داسي زرونه هم او گوره
بي له خوراكه بل ارمان پري نشته

خله زارپري له بي حسه صنم
د گتې بت دے خه احسان پري نشته

پېر کفار شته چې دی پابندد اسلام
خو صرف نوم د مسلمان پري نشته

گلونه مړاوی دی دوخت په جبر
دُورپې پري شته د بوراګان پري نشته

د غم دوا شته د قرآن په شکل
مصیبت دادے چې ایمان پري نشته

اکثر د مخ په زمکه اوښکې اوری
مخ د سپورډۍ دے چې باران پري نشته

د روغانی واوری ملا له مه خي
اثر د مینې دے پېريان پري نشته

۱۶ اکتوبر ۲۰۰۲ء

یم غم سره بلد په خوشحالی لپونے کېږم
 دا ځکه خو د مېو په پیالی لپونے کېږم
 سم دم یم چې بې ګله د ګل بوتيو ته په ځیر یم
 خو هر ګله چې او سپری کلی لپونے کېږم
 بنہ روغ یم چې تنها یم او خاموشہ خاموشی وی
 محفل کښې په رباب او په شپیلی لپونے کېږم
 چې زلفې جورې نه وی نوزه جور یم زړه مې جور وی
 چې جورې شی او اووه هي تالي لپونے کېږم
 مجلس چې د رندانو وی یو شور یوه غوغا وی
 پداسې بې ترتیبہ قوالی لپونے کېږم
 سپورې می د خوارلس می یا سپورې می خوارلس ګلنہ
 په خپلو کښې د دواړو په سیالی لپونے کېږم

کئ سل جنازې لارې شی هیڅ نه وی روغانیه
 خو تېره چې مې خوا کښې شی ډولی لپونے کېږم

ڈپر ساعت اخلمه په شرنگ تری نه حم
 لکه او بده نشه د بنگ تری نه حم
 خو چې مې خان پری ستی کړے نه وی
 هسي واپس لکه پتنگ تری نه حم
 دیدن ئې خامخا کووم په کوڅه
 یو بې نوا غوندي ملنگ تری نه حم
 ورسره جنگ او کرم په تپرو قیصو
 بیا هم چې حمه نو په جنگ تری نه حم
 د ادم خان، مجنون، فرهاد په دعا
 ڈپر خه تری وا خلمه لفنج تری نه حم
 زما د هيچا نه نفرت نشته دے
 که دشمن هم راشی په خنگ تری نه حم

زار روغانیه شه د بنکلو خلقو
 عزت مې ڈپر او کړی بدرنگ تری نه حم

۱۰ اکتوبر ۲۰۰۲ء

الله دې نه کړی له دنيا چې بې ايمان لار شي
آدم زاد راغلي داسي نه چرته شيطان لار شي

کله چې ته راغلي ستا هیخ مورنۍ ژبه نه وه
بیرته چې ځي نو چې عرب او نه افغان لار شي

پيدا له خاورو نه انسان ئې نو انصاف خو داده
چې بیا واپس خاورو له ځي نو چې انسان لار شي

مرې خو به مرې خو مرې شه پاک لکه چې پاک وي پیدا
ځي خو به ځي خو چې د بنو خلقو په شان لار شي

خان په اخلاص که چري مور کړي د ايمان په غذا
هرې کشتی له به تکره او پهلوان لار شي

د خپل انعام او حقیقت نه ناخبره واوره
زمکه دې ئائی دے په غرور که تر اسمان لار شې

د رهنما په قدم ھه چې دې منزل شى نصیب
په ئان به ورانه کړي اشنا که چرې وران لار شې

پېدا که مرد ئې نو مرد ستون شه او که زن ئې نو زن
گنې نو هسي به بې نوم او بې نشان لار شې

داسي مړ نه شي چې په مرګ دې شي خوشحاله خلق
خو داسي مړ شه چې د اوښکو په باران لار شې

د ژوند مقصد به روغانیه ! کړي تر لاسه آخر
خو شرط ئې دادے که په لاره د قرآن لار شې

۱۵ ستمبر ۲۰۰۲ء

که د ظلم زخم شته خو تکور هم شته
که دبسمن شته خو دوست هم شته دے ورور هم شته

په دانش چې کړی د جبر مانۍ ورانې
خوار اولس کښې داسي مړی د ګور هم شته

د مظلوم د خاموشۍ نه او ویرې به
خاموش بم دے پکښې زور شته او شور هم شته

دومره ګوره چې په چا پسې روان ئې
پېشوایانو کښې روغ هم شته شمکور هم شته

پښتونخوا کښې د پښتو پل صرات دے
پام کوه ګورے تور هم شته پغور هم شته

په غرور کبُنپی داسپی مه وايه چې زه یم
په دنيا که نظر واچوپی نور هم شته

په سپین والي فخر مه کړئ ملغلرو
په نایابه جواهره کبُنپی تور هم شته

یم خاکسار خو د چا جبر ورلے نه شم
یمه خاورپی خو په خاوره کبُنپی اوږ هم شته

که د حسن مئ، مینا پیالی بېسیار دی
روغآنی غوندې لېواله مېخور هم شته

۸ جنوری ۲۰۰۳ء

د ميني دولتونه د احسان نه شورو کيرزي
 که غواړي نو دا کار اول د حان نه شورو کيرزي
 د شر، فساد بلا ده که د خير امن قلا ده
 ددي دواړو سرونه د انسان نه شورو کيرزي
 تعمير دے د اخلاقو که تخريب دے د اخلاقو
 دا یو د پېغمبر بل د شيطان نه شورو کيرزي
 دا ولې مو پښتو کړه د حسد دښمنی نخښه
 زمونږ تېپې خو تل ديا قربان نه شورو کيرزي
 که پوهه شوي په خپل غلام ژوندون نو دا به وائي
 زمونږ حقيقى ژوند د قبرستان نه شورو کيرزي
 د دين مقصد وحدت د عالمگير انسانيت وي
 فرقې، ډلي، پري د ملاجان نه شورو کيرزي
 د ژوند هره لمحه یو امتحان دے روغانيه
 نېټي بدې نتيجه د امتحان نه شورو کيرزي

زه د وخت تپره خنجر باندي ولار يم
خان ساتمه په هنر باندي ولار يم

نه مې ژوند کښې خوند شته دمے نه مرگ غواړم
زه پداسي یو ډګر باندي ولار يم

يم د رسم غورندی بي دسته کړئ
د خاروي شان په اخور باندي ولار يم

پربوائه مې دی ضرور د پاتې نه يم
د خپل ژوند په دنگ کمر باندي ولار يم

د فنا په طرف تند حم لکه ستوره
که د خلقو په نظر باندي ولار يم

د یووالی خطبه لولمه دنيا ته
زه د مينې په منبر باندي ولاړ یم

خواره ويشهه خوخپل ژوندون مې تاريخ دے
د ګنۍ غوندي په سر باندي ولاړ یم

په وصال مې ستړگې برښې تن مې سوزى
نمر ته ګورمه په نمر باندي ولاړ یم

حوصله مې د داد وړ ده روغانيه
د غمونو په یو غر باندي ولاړ یم

سحره راشه خو د بنکلو بنکلو زپرو سره
نور چې را نه شي د غمونو بلا ڏپرو سره

ماته راياد کره هغه بنکلى بنکلى تپرو ختونه
لب مې مشغول کره د وختونو تپرو هپرو سره

ما وي سپرلې به شى تازه گلان به اووينمه
ھسي عبىت مې عمر تپرو شو د وارتپرو سره

راته رامخکښې کره قىصې د ماشوموالى زما
ھغه چې لوبې به کولې مو د بپرو سره

ھبرئي لا نه دى چې ئې مور لوگې کول به ورته
د روغانى مىينه نن هم ده د نمپرو سره

۱۲ فروری ۲۰۰۳ء

چې برداشت ختم شی د خولې چې په زوره اوئۍ
زخم چې غت شی نو خبره د تکوره اوئۍ

هغه هستي د قام بنائیست شی چې د قام د پاره
لکه سرءا زر بنه او تکیږی او د اوره اوئۍ

شی به سپرلې او سپین صبا د بنایپرو په وطن
که ترې یو خل د جهالت دا بلا توره اوئۍ

دلته نه کور مستقل شته او نه کوربئه مستقل
روح چې د تن د کوره اوئۍ تن د کوره اوئۍ

ژوند د شور نوم دے، خاموشی د مرگ نه بل خه نه دی
ژوندے شی شرد خاموشی، چې ساه د شوره اوئۍ

وارخطا نه شي روغانیه! هر خه کیږی په وخت
غوتی به ګل شی چې موده پري لړه نوره اوئۍ

۱۳ فروری ۲۰۰۳ء

چې هر مشر میرصادق شی، او هر مشر میر جعفر شی
قوم پخپله د نمړۍ شان د دېښمن په خوله کښې ورشی

که ئې غرونه شی د زرو، هر معدن د ملغلو
خو چې قوم ئې بې شعور وي، دا وطن د مچ وزر شی

ترک چې سوچ د ترقى کړي، لار اختيار د عیاشی کړي
که بچې د پېغمبر وي، د فرعون د ټوی نوکر شی

سائنس هم د ايمان جز دے، بې له دې به فاتح نه شی
اسامه شان که غازی شی، د صدام غوندي که نر شی

څوک چې خپل هر ضرورت له، خپل ايجاد لري بالا دے
چې د بل په طمع کښيښي، غلامي ئې مقدر شی

دغه لار ده، یوه مینه بل د خدائی خلقت کښې فکر
چې ددې لارې خوک واورۍ، غلامې ئې مقدر شی

زور مادی که افرادی دے، د نظر زور ته محتاج دے
نابینا به خه فاتح شی، که په متيو زورور شی

اتفاق چې پکښې نه وي، قوم دوستي نه چې عاري وي
غت پتکى که ئې په سروي خو تاپکى ورته په سر شی

روغانے کوي خبرې، سپينې سپينې پاكې پاكې
چې هونبیار وي سوچ پري اوکړي چې نادان وي مرور شی

۱۸ اپريل ۲۰۰۳ء

دبسمني شته لا په تره او په وراره کښې
 دواړه یو بل خوبنوي په تناره کښې
 چې یو بل له د حیا خادر کړي خیرې
 خود به ژمۍ تپروی په خاداره کښې
 سکاره شوي زړونه خلاص نه دی له اوره
 ګنجائش د سوزېدو وي په سکاره کښې
 چې په جبر د مجبور په ست سولی کړي
 خه رشته به وي په پلی په سواره کښې
 شاه، پېشوا کښې مو بس دغه قدرې فرق ده
 لکه فرق وي په آره او په لاره کښې
 بد خواهان به دي ورک نه کړي روغانیه!
 بل چراغ کله ورکېږي په تیاره کښې

ورکه کړه ژړا ساقۍ! راوله خندا ساقۍ!
ډکه پیاله را ساقۍ! چوره کړه مستى مستى

دا د دردو غم دنيا، دا سکاره سکاره جهان
دا د وير ماتم دنيا، دا تيارة تيارة جهان

کړه رنا رنا ساقۍ! کړه صبا صبا ساقۍ!
ډکه پیاله را ساقۍ! چوره کړه مستى مستى

دا خفه خفه فضا، دا په زړه پرهر ماحول
زړ شه کړه پخلا پخلا، دغه مرور ماحول

راشه په ګډا ساقۍ! بسکلې په ادا ساقۍ!
ډکه پیاله را ساقۍ! چوره کړه مستى مستى

نن بنئه په غُرور غُرور، خپلی شمعی بلی کرہ
خور کرہ یو سُرور سُرور، توله دنیا نسلکلی کرہ

پرپردہ دا دنیا ساقی ! بلہ کرہ پیدا ساقی !
ڈکھ پیاله را ساقی ! جورہ کرہ مستی مستی

دا دروغانی اوپنسکی، وچی کرہ په تریخ دریاب
ورکرہ رومانی اوپنسکی، ژوند ئی کرہ شباب شباب

را ئی شه په خوا ساقی ! اے د پنستونخوا ساقی !
ڈکھ پیاله را ساقی ! جورہ کرہ مستی مستی

۵ مئی ۲۰۰۳

د انسان په گوتو را غلم، د بلا نه تبنتبدم
ناوگئی لاندی می شپه شوه، د بارانه تبنتبدم

زغل می تېزوہ زور می زیبات وہ، خود بوال وہ هرہ لار کنپی
د هغو پنجو کنپی گپر شوم، چې د لچا نه تبنتبدم

مخامخ جنگ ته زمرے ووم، د سازش نه خبر نه ووم
چې هوښیار شوم بیا د هر یو، خرہ د شانه تبنتبدم

د زاہد په پپروی کنپی، ووم د حسن د بنمن شوئے
ما شپطان وئیل بسکلا ته، د جانا نه تبنتبدم

د خپل ژوند د تحفظ او، خوشحالی په تگ و دو کنپی
مرگه! ستا غپڑی له را غلم، زه خو ستا نه تبنتبدم

ووم سماج لپونے کرے، ماته یاد دی روغانیه!
چې اکثر به آئینه کنپی، د خپل ځانه تبنتبدم

که باران مو د گولو په سر وریزی
خو مازغه مو نه خبریزی نه پوهیزی

چې احساس ئې د ورورۍ او وحدت مړ شې
هغه خلق په شرمونو او شرمیزی

خود به ژوند وي د خاروو د هغه خلقو
د خاروو شان په ډالرو چې خرڅیزی

حیثیت د هغه خلقو به د سپو وي
چې د بل په لمسه سپو غوندي جنگيگي

چا چې يو بل له دی زړونه ايره کړي
که ئې اوګوري ايرې به ترې چنېيگي

روغانی نه عقل زده کړه چې عاقل شي
اکثر عقل د کم عقل نه زده کېږي

کئ کمزورو پسی او نیول نسکور لاس
خو مات نه شول په خپرو باندی د زور لاس

هغوی هم ب瑞الی نه شو په میدان کنی
په دعا کئ ورتہ پورتہ وو د مور لاس

دا تقدیر دے او کئ نه خه بل خه راز دے
چې په خپله خاوره نه شو د چا تور لاس

اشتراک د روح، مادی د ژوند سبب دے
بې عمله د دعا سوزی په اور لاس

د باتور هپواد اولس به خود غلام وی
د حکمت نه چې را کنسلی وی هر کور لاس

وحدت، علم، هنر ژوند دے رو غانیه!
دا کلیه ده بکنی وی اونه وهی نور لاس

چې او به نه وی گلان نه شی کېدے
بې له گلو گلستان نه شی کېدے

د یو خیز وجود د بل خیز په وجود دے
چې وریع نه وی باران نه شی کېدے

دا انسان نه وی نو څکه انسان وژنی
د انسان دبسمان انسان نه شی کېدے

نېکان دا وی چې کردار ئې د نېکۍ وی
خوشگفتار خلق نېکان نه شی کېدے

چې په پونډ او په ډالر باندې خرڅېږي
دا پښتو، غېرت، ايمان نه شی کېدے

د روغانی د شاعری نه مصورته د حالاتو د حقيقی
رنگونو احساس کېږي - او مصور دغه حالاتو
تصویرونو ته هغه رنګ ورکوی د کوم ادراك چې د
عام و خاص سترګي کولې شي.

مراد آرتست مینګوره سوات 28.04.2009

